

Korkeakoulutus Suomessa ja maailmalla

Korkeakoulujen johtamismaiseman globaali muutos – samat ilmiöt kaikkialla

- Toteutuneet ja odotettavissa olevat leikkaukset korkeakoulujen julkiseen rahoitukseen
- Vaatimukset tehokkuuden lisäämisestä
- Rahoitusmallin mittareiden suhde strategiseen johtamiseen ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden parantamiseen
- Laadun varmistaminen ja parantaminen

Talouden kriisi näivettää korkeakouluja

34 korkeakoulua 29 eri maasta, kyselytutkimus 2012-13

- Talouden kriisiin reagoitu lähinnä **selviytymisstrategioilla**
 - Leikkauksia tehty toivoen niiden olevan vain väliaikaisia, kunnes julkinen rahoitus taas palaa entiselle tasolle
- Yhteisvaikutus: **koulutuksen ja tutkimuksen laatu heikentynyt** opetus- ja tutkimushenkilöstön työn koostumuksen muuttumisen myötä

Hazelkorn E (2013): "Impact of the Global Economic Crisis on Higher Education: The Leadership and Policy Challenges" teoksessa **Glass A** (toim.) (2013): The State of Higher Education 2013. OECD Higher Education Programme, OECD, Paris

Kokemuksia muualta: korkeakoulu-uudistuksen onnistumisen edellytyksiä

Sektoritasolla

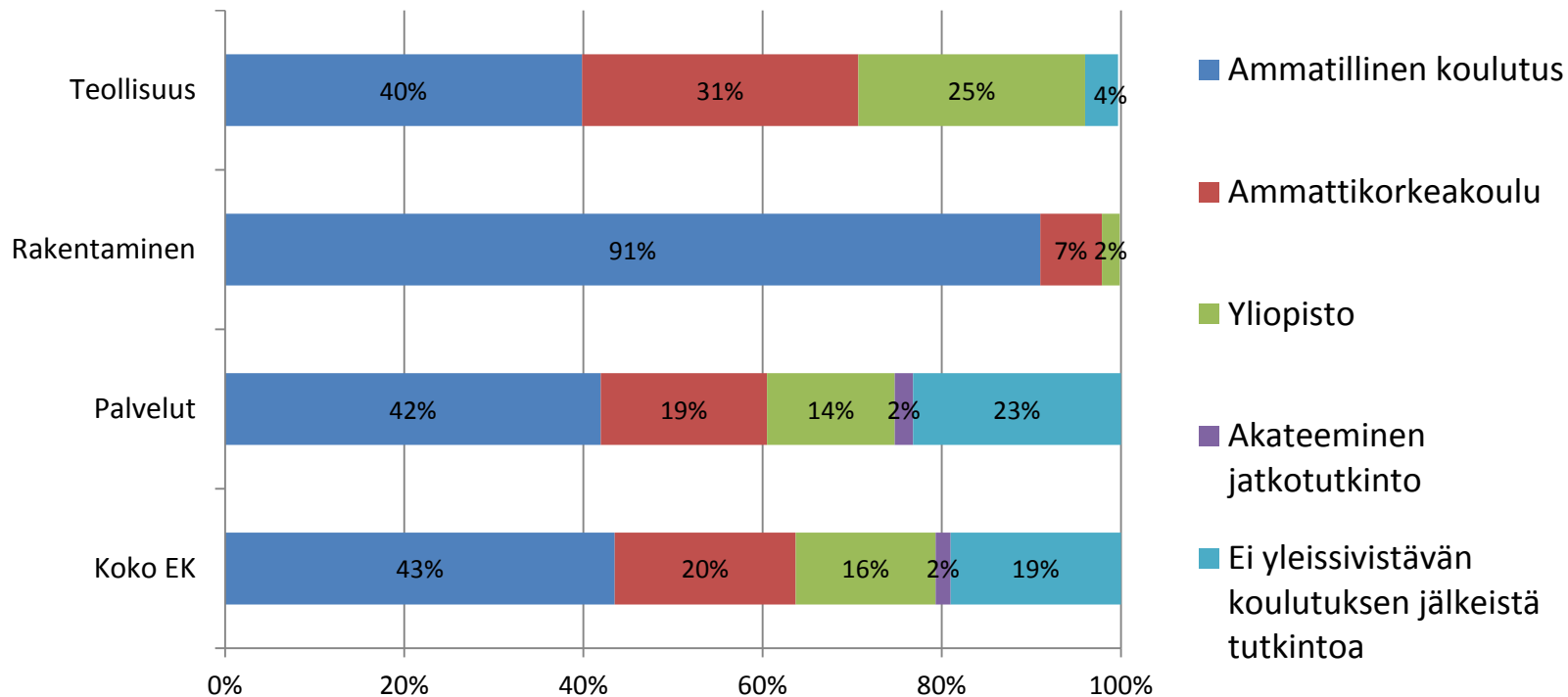
- Riittävät valtion taloudelliset panostukset korkeakoulutukseen
 - Profilointi, erikoistuminen, työnjako
 - Kansainvälistyminen
- ➔ Koko korkeakoulusektorin laadun kilpailukyky

Korkeakoulutasolla

- Liiketoimintaosaaminen
- Tulevaisuuden rakentaminen
- Globaali ajattelu
- Panostaminen strategisiin valintoihin
- Verkostoissa toiminen
- Vuorovaikutustaidot ihmisten johtamisessa
- Halu kehittyä johtamistyössä

Elinkeinoelämän osaamistarve korkeakouluista

EK:n jäsenyrityksissä tehtyt rekrytoinnit koulutusasteen mukaan 2013

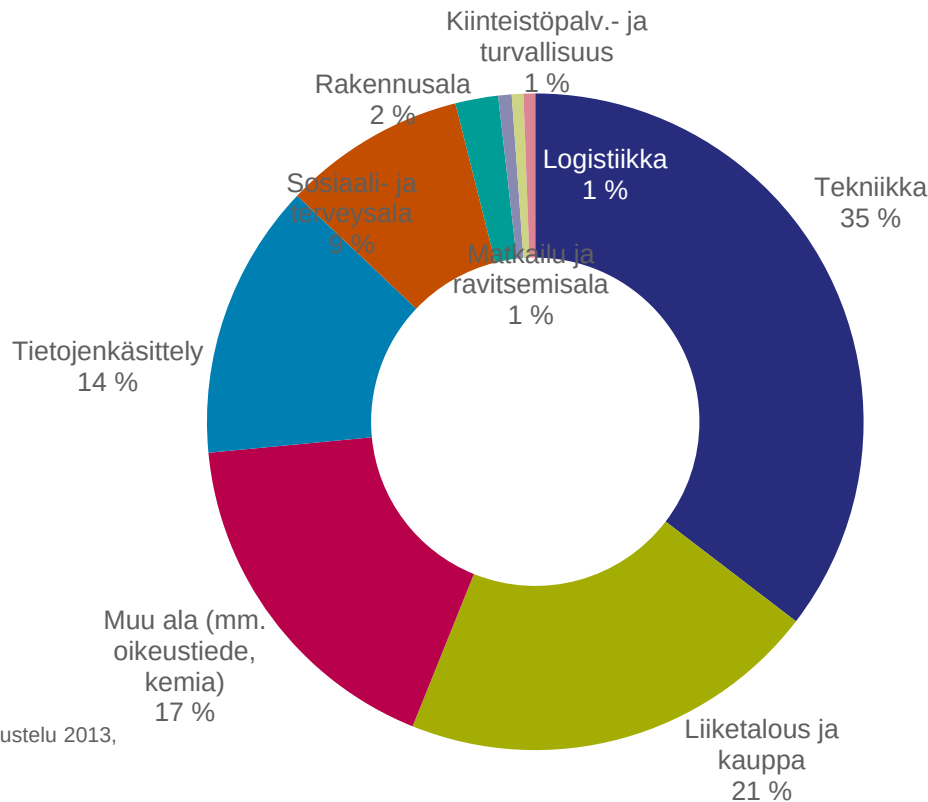

Lähde: EK:n henkilöstö- ja koulutustiedustelu 2013,

Jenni Ruokonen

28.8.2014

Yliopistokoulutuksen suorittaneiden osuudet EK:n jäsenyritysten rekrytoinneissa 2013 koulutusaloittain

Lähde: EK:n henkilöstö- ja koulutustiedustelu 2013,
Jenni Ruokonen

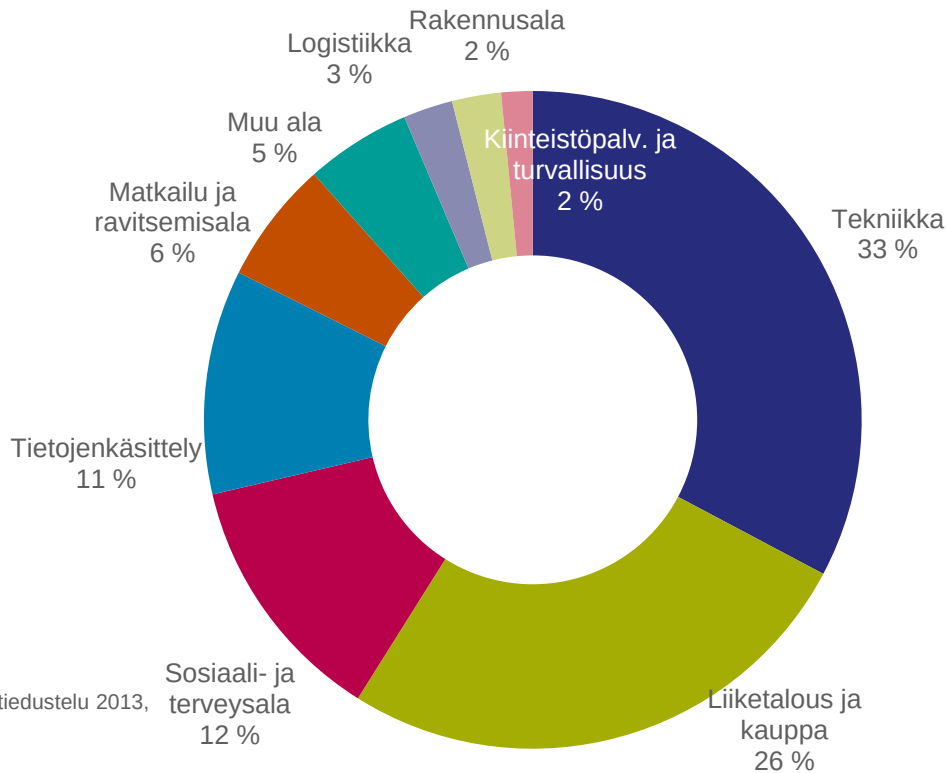
28.8.2014

7

Elinkeinoelämän keskusliitto

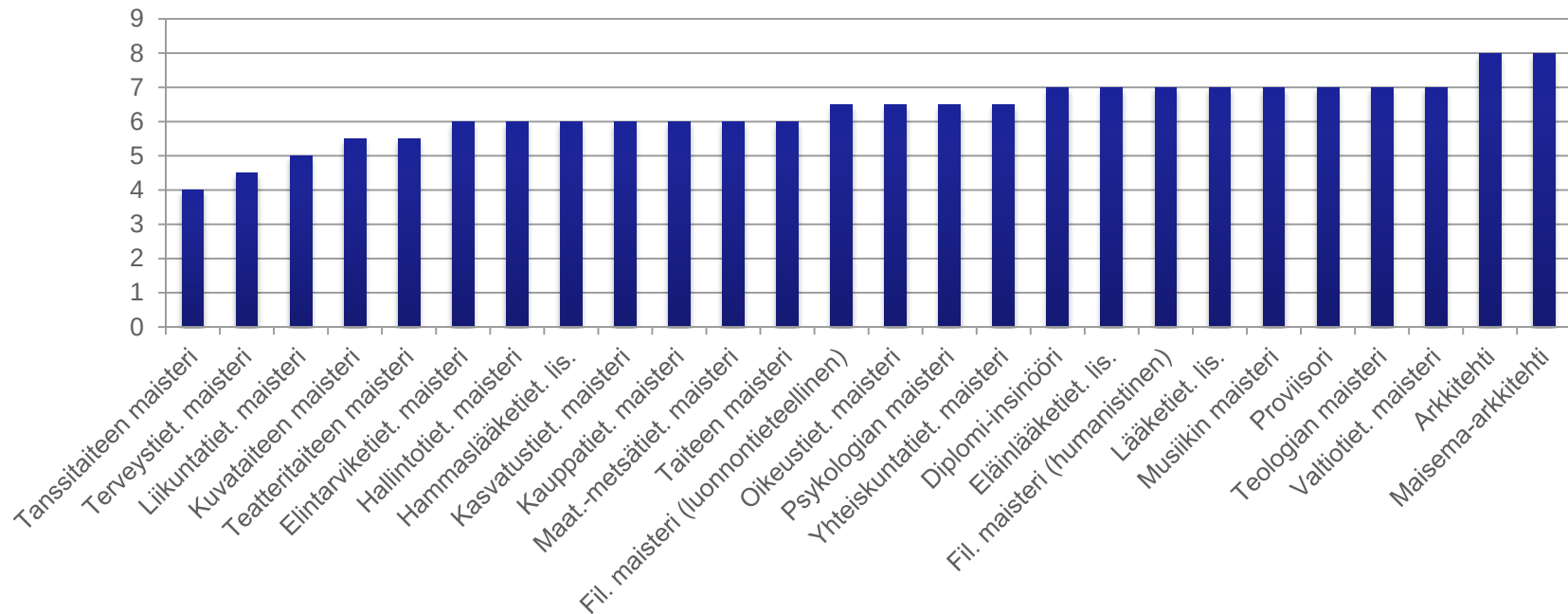
Ammattikorkeakoulutuksen suorittaneiden osuudet EK:n jäsenyritysten rekrytoinneissa 2013 koulutusaloittain

Lähde: EK:n henkilöstö- ja koulutustiedustelu 2013, Jenni Ruokonen

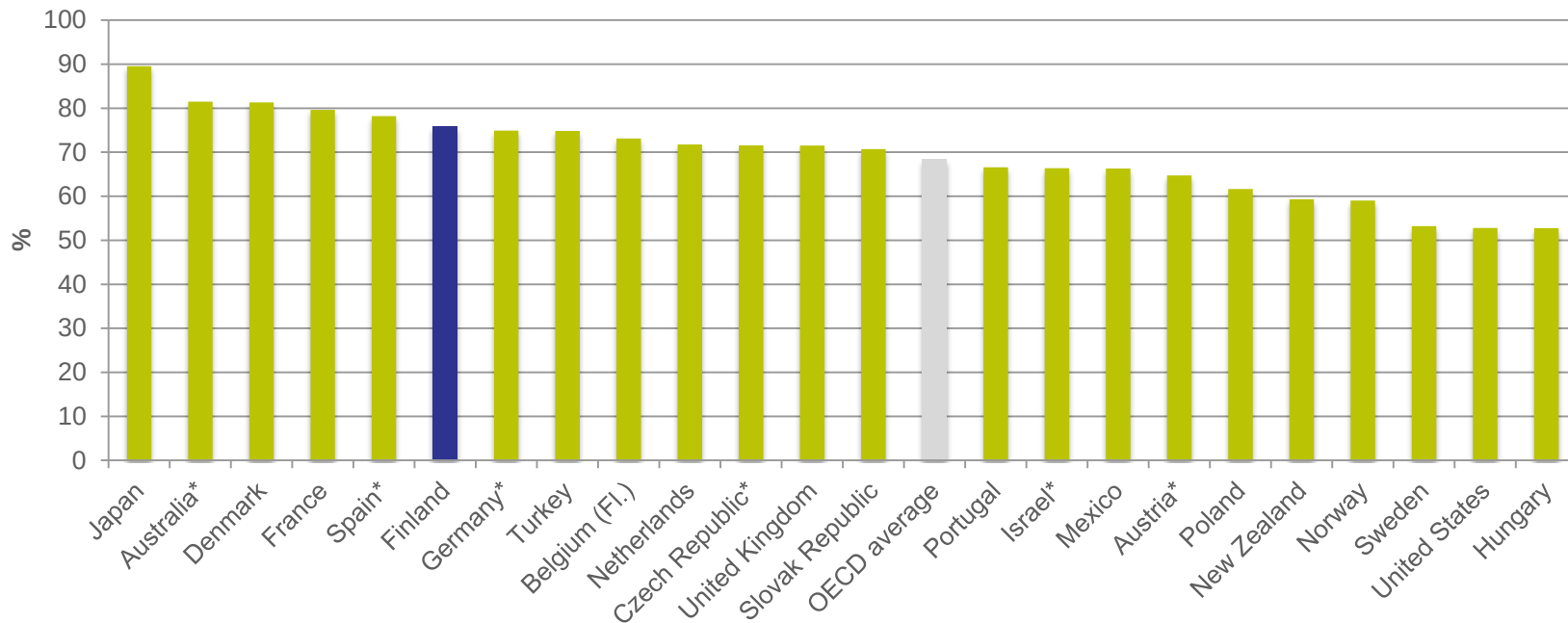
Korkeakouluopinnot Suomessa

Ylemmän korkeakoulututkinnon keskisuuritusaika tutkinnoittain 2012

Lähde: Tilastokeskus, Koulutustilastot

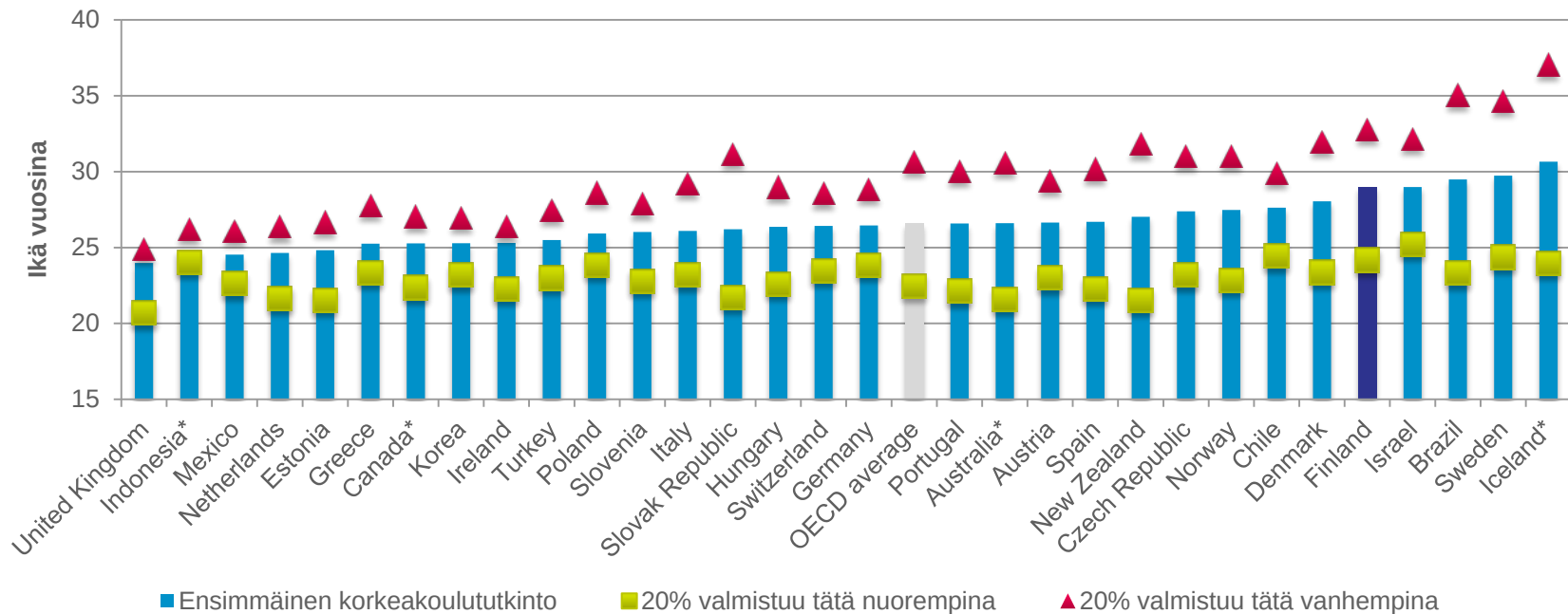
Tutkinnon loppuun asti suorittavien osuus opintonsa aloittaneista 2011

Lähde: OECD Education at a Glance 2013

* luvussa mukana yksittäisiä opintojaksoja suorittavia opiskelijoita, jotka eivät välttämättä tähtää tutkintoon

Ensimmäisestä korkeakoulututkinnosta valmistuvien keskimääräinen ikä 2011

Lähde: OECD Education at a Glance 2013

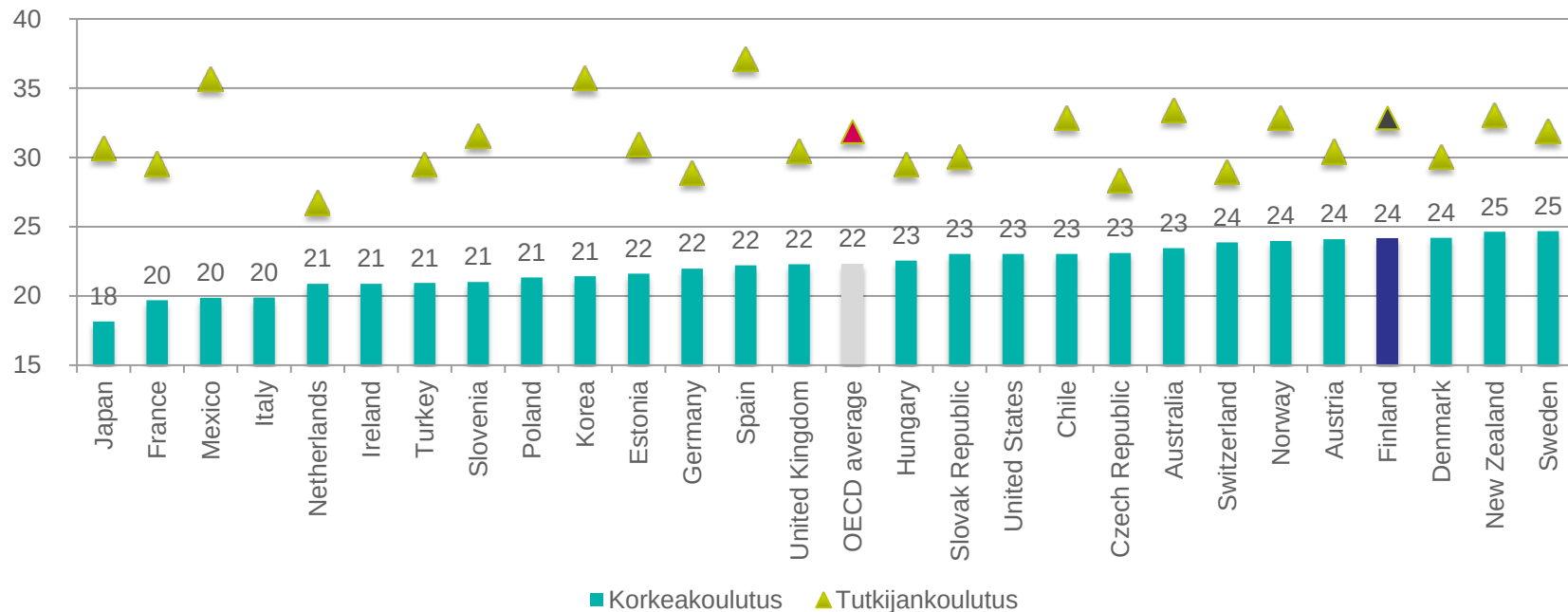
28.8.2014
12

Korkeakoulutuksen
toimintaympäristökartoitus 2014
/ Sinimaaria Ranki

Elinkeinoelämän keskusliitto

Korkeakoulutuksen ja tutkijankoulutuksen aloittavien ikä keskimäärin 2011

Lähde: OECD Education at a Glance 2013

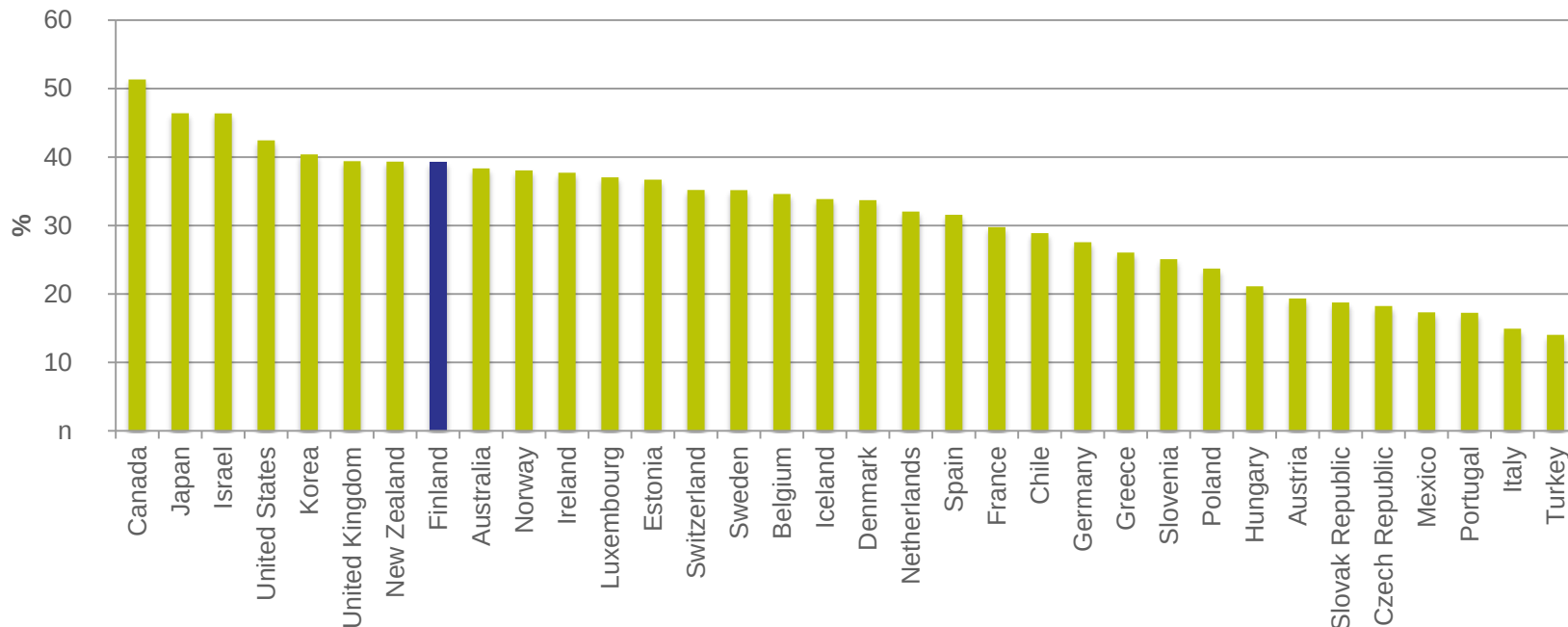
28.8.2014
13

Korkeakoulutuksen
toimintaympäristökartoitus 2014
/ Sinimaaria Ranki

Elinkeinoelämän keskusliitto

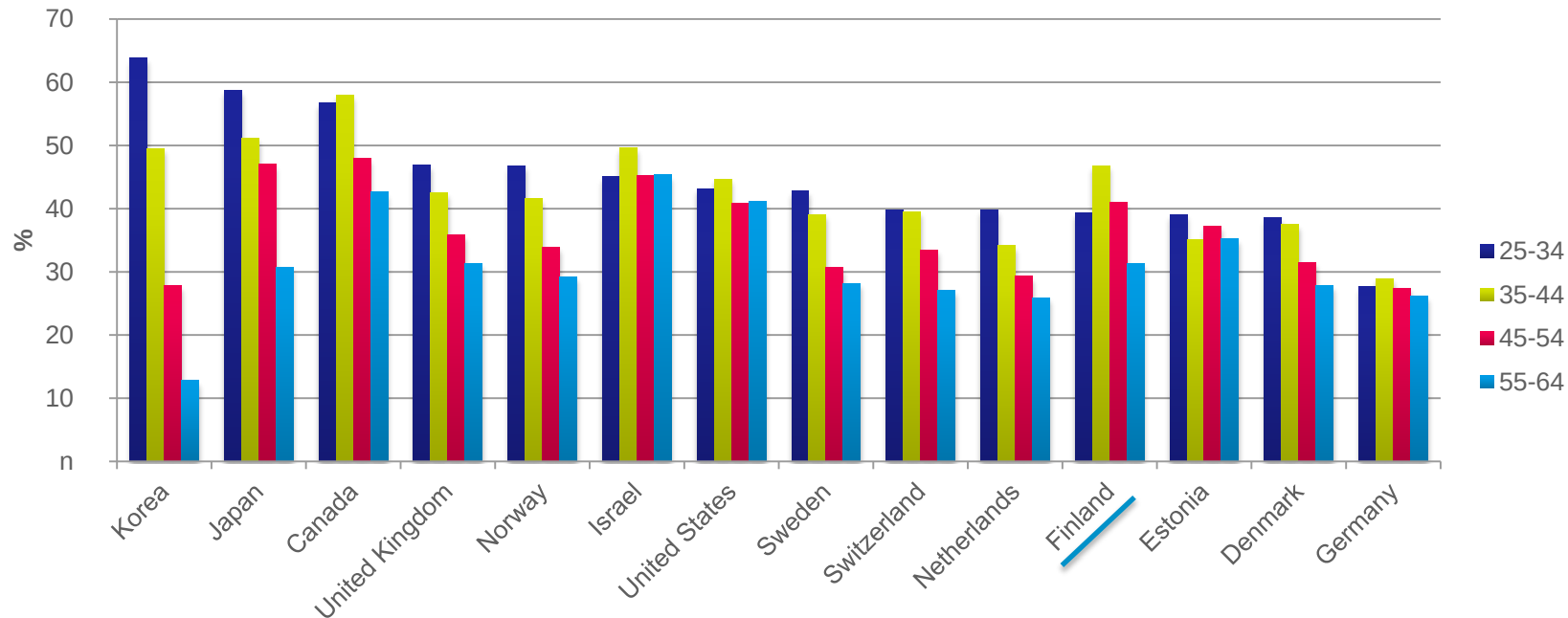

Korkeakoulutettujen osuus väestöstä vuonna 2011 (25–64-vuotiaat)

Lähde: OECD Education at a Glance 2013

Korkeakoulutettujen osuus eri ikäluokissa 2011

Lähde: OECD Education at a Glance 2013

28.8.2014
15

Korkeakoulutuksen
toimintaympäristökartoitus 2014
/ Sinimaaria Ranki

Elinkeinoelämän keskusliitto

Korkeakouluopiskelijat Suomessa 2012

2012	Uudet opiskelijat	Opiskelijat	Tutkinnon suorittaneet
Ammatti-korkeakoulut	42 546	146 408	23 829
- joista ulkomaalaisia	2 974 (7,0 %)	8 727 (6,0 %)	1 330 (5,6 %)
Yliopistot	19 853	168 204	29 225
- joista ulkomaalaisia	2 478 (12,5 %)	9 628 (5,7 %)	1 749 (6,0 %)

Lähde: Vipunen.csc.fi

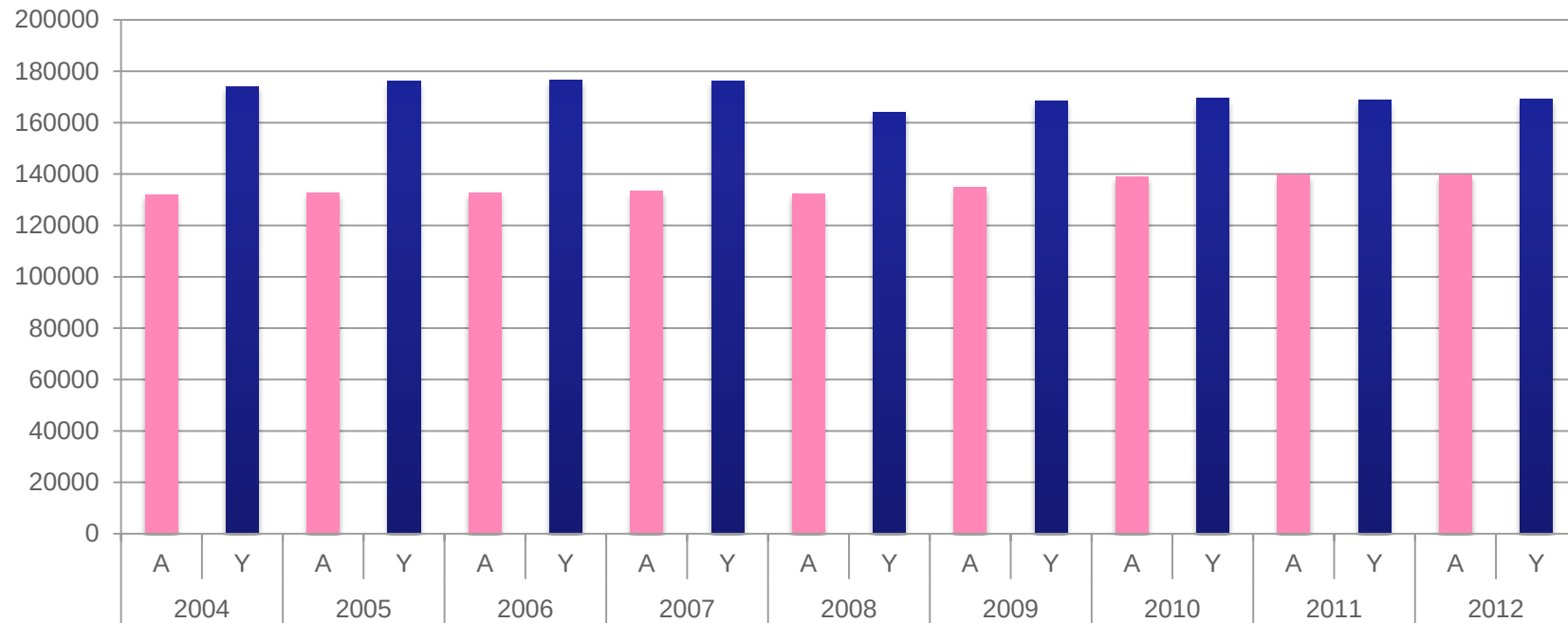
28.8.2014
16

Korkeakoulutuksen
toimintaympäristökartoitus 2014
/ Sinimaaria Ranki

Elinkeinoelämän keskusliitto

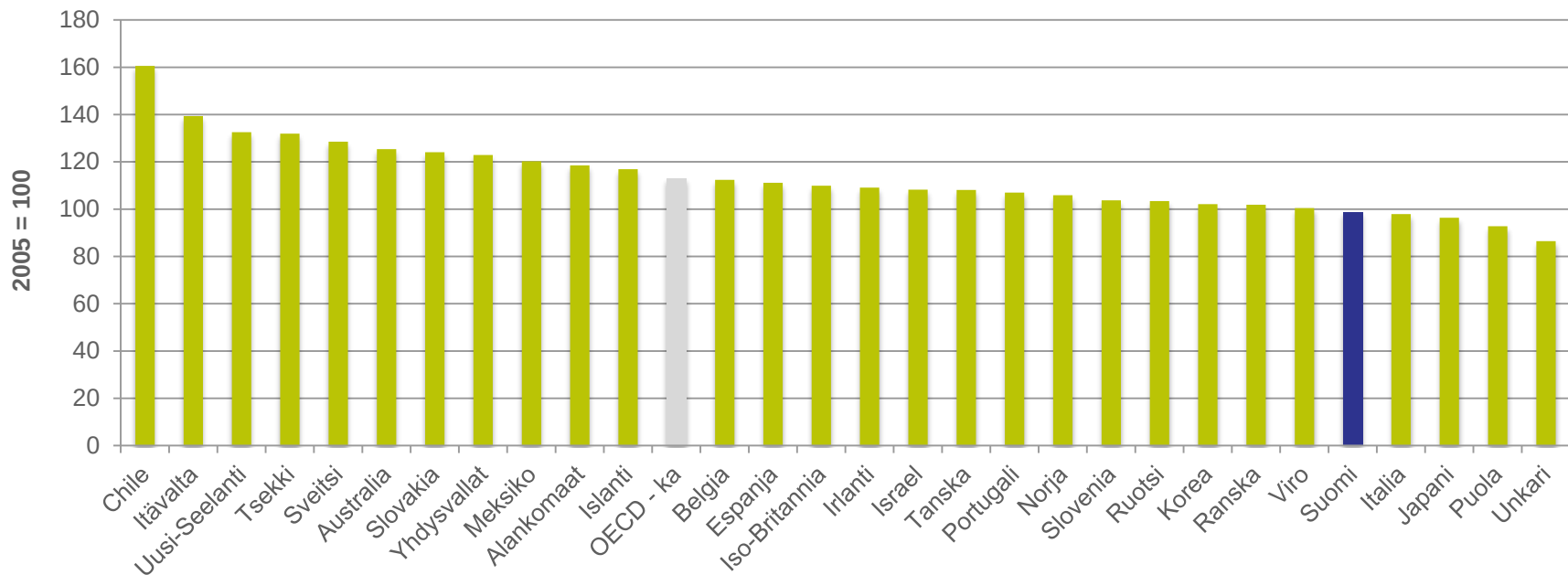
Korkeakouluopiskelijat Suomessa 2004–2012

Lähde: Tilastokeskus, Koulutus

A=ammattikorkeakoulut Y=yliopistot

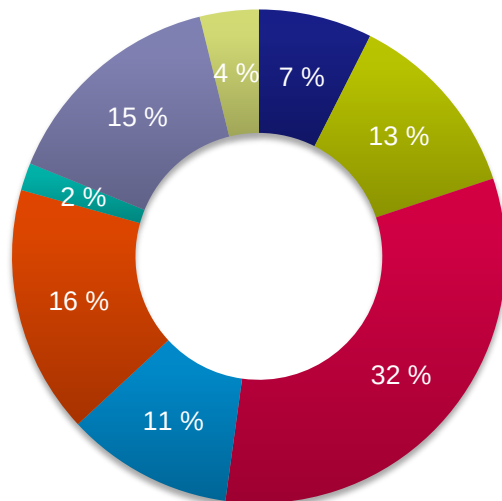
Korkeakouluopiskelijoiden määrä vuonna 2010 verrattuna vuoteen 2005

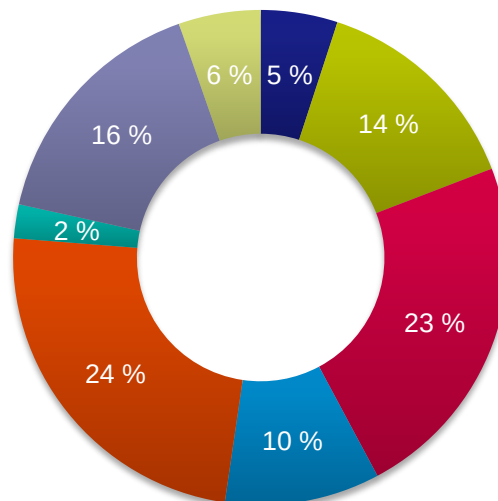
Lähde: OECD Education at a Glance 2013

Korkeakouluopiskelijat koulutusaloittain 2011

Euroalue

Suomi

- Teacher training and education science
- Humanities and arts
- Social sciences, business and law
- Science, mathematics and computing
- Engineering, manufacturing and construction
- Agriculture and veterinary
- Health and Welfare
- Services

Lähde: Eurostat

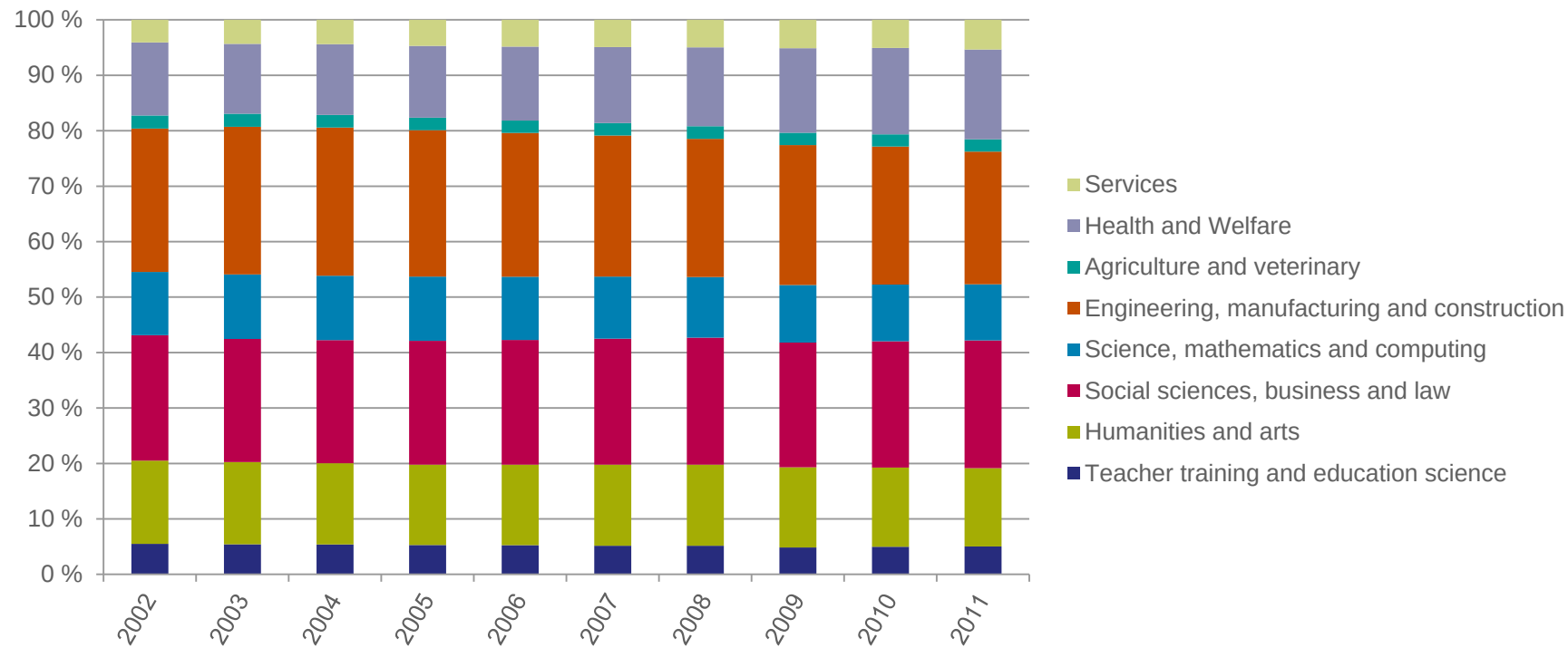
28.8.2014
19

Korkeakoulutuksen
toimintaympäristökartoitus 2014
/ Sinimaaria Ranki

Elinkeinoelämän keskusliitto

Koulutusalojen suhteellisten opiskelijamäärien muutos Suomessa

Lähde: Eurostat

Kansainvälinen kilpailu osaamisesta

Maailmanluokan yliopiston piirteitä

- Visionäärisesti johdettu
 - Rohkea visio yliopiston tavoitteista
 - Johtamisen ilmapiiri inspiroivaa ja erinomaisuuteen kannustavaa
 - Selkeä, konkreettinen suunnitelma tavoitteisiin pääsemiseksi
- Houkuttelee lahjakkuuksia – rajattu sisäänotto
- Riittävät resurssit opetukseen ja tutkimukseen
- Osaamista uudistetaan rekrytoinneilla oman talon kasvattien lisäksi ulkopuolelta
- Noin viidennes opiskelijoista tulee maan rajojen ulkopuolelta
- Organisaatio oppii koko ajan ja on muuntautumiskykyinen
- Valmistuneet työllistyvät hyvin
- Uraauurtavaa tutkimusta

Salmi J (2009): The Challenges of Establishing World-Class Universities, The World Bank, Washington

Suomalaisten yliopistojen sijoittuminen kansainvälisissä vertailuissa

	Quacquarelli Symonds Limited 2013/14	Times Higher Education World University Rankings 2013-14	Academic Ranking of World Universities 2013
Helsingin yliopisto	69	100	76
Aalto-yliopisto	196	301-350	
Turun yliopisto	205		301-400
Oulun yliopisto	253		301-400
Itä-Suomen yliopisto	291	301-350	401-500
Jyväskylän yliopisto	299	351-400	401-500
Tampereen yliopisto	376	301-350	
Tampereen teknillinen yliopisto	431-440		

Pohjoismaisten yliopistojen sijoituksia (1–150) kansainvälisissä vertailuissa

Quacquarelli Symonds Limited 2013/14	Times Higher Education World University Rankings 2013-14	Academic Ranking of World Universities 2013
Lund 67	Karolinska 36	Karolinska 44
Helsinki 69	Helsinki 100	Oslo 69
Uppsala 79	Stockholm 103	Uppsala 73
Oslo 89	Uppsala 111	Helsinki 76
Århus 91	KTH 117	Århus 81
Kungliga tekniska högskolan (KTH) 118	Danmarks Tekniske Universitet 117	Stockholm 82
	Lund 123	Lund 101-150
	Århus 138	
	Köpenhavn 150	

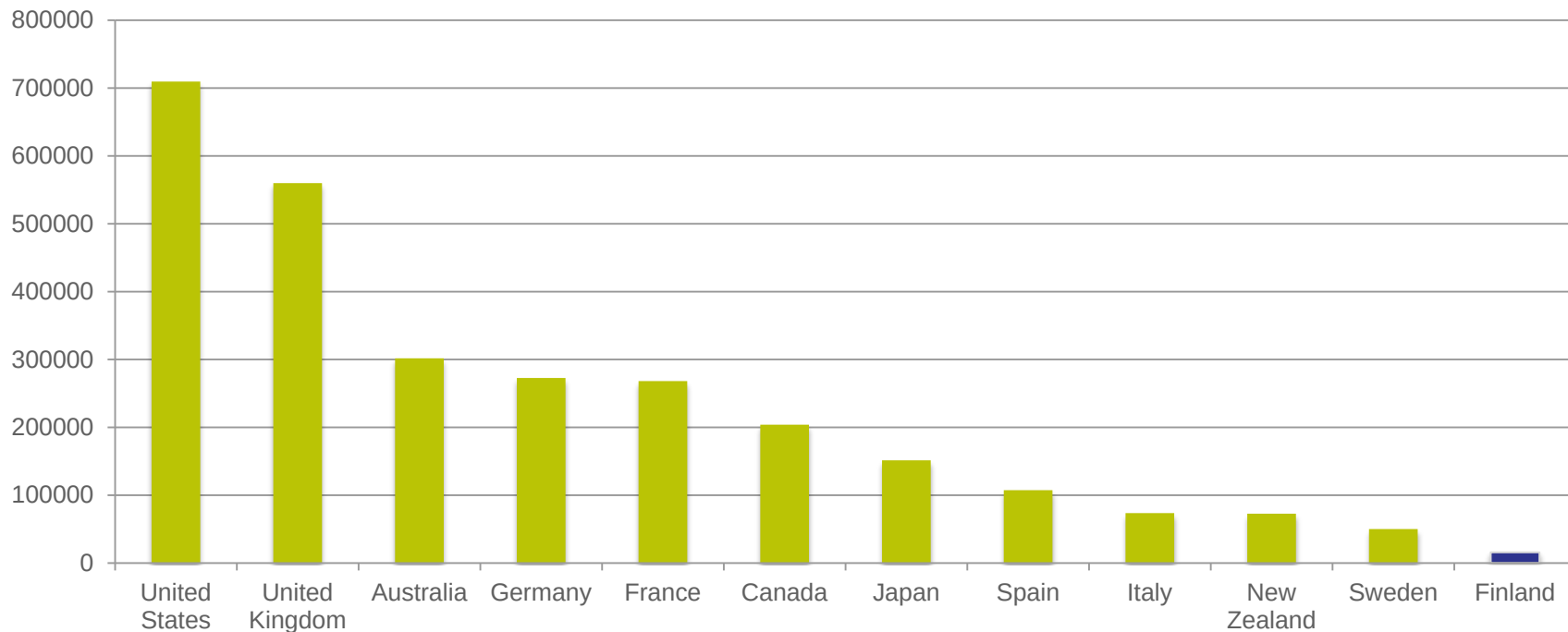
Naapuripohjoismaiden kärkiyliopistot kansainvälisissä vertailuissa

	Quacquarelli Symonds Limited 2013/14	Times Higher Education World University Rankings 2013-14	Academic Ranking of World Universities 2013
Ruotsi	Lund 67	Karolinska 36	Karolinska 44
	Uppsala 79	Stockholm 103	Uppsala 73
	Kungliga tekniska högskolan (KTH) 118	Uppsala 111	Stockholm 82
		KTH 117	Lund 101-150
		Lund 123	
Norja	Oslo 89		Oslo 69
Tanska	Århus 91	Danmarks Tekniske Universitet 117	Århus 81
		Århus 138	
		Köpenhavn 150	

Eri maiden yliopistojen määrä kansainvälisten vertailujen 10 / 20 kärjessä

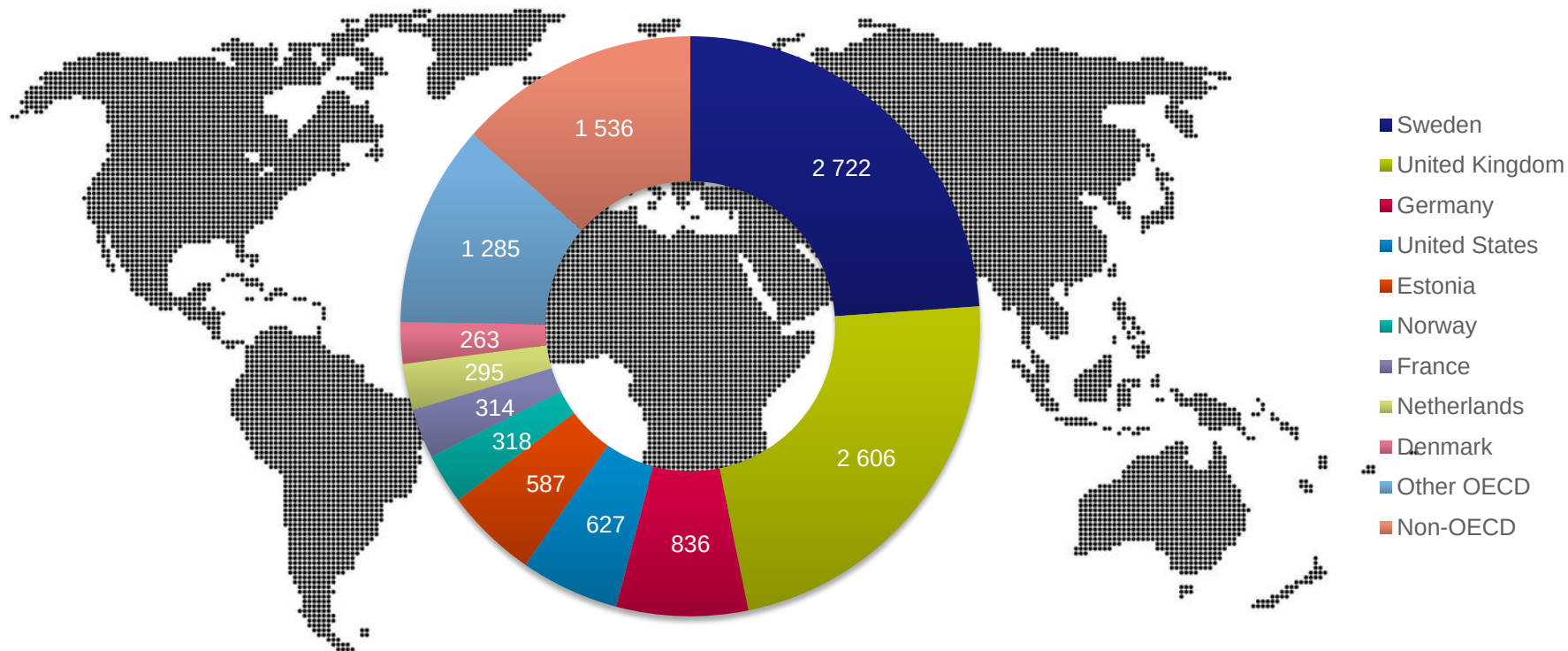
	Quacquarelli Symonds Limited 2013/14	Times Higher Education World University Rankings 2013-14	Academic Ranking of World Universities 2013
USA	6 / 11	7 / 15	8 / 17
UK	4 / 6	3 / 3	2 / 2
Sveitsi	- / 2	- / 1	- / 1
Kanada	- / 1	- / 1	- / -

Ulkomaalaiset opiskelijat 2011 – kymmenen kärki sekä Suomi ja Ruotsi

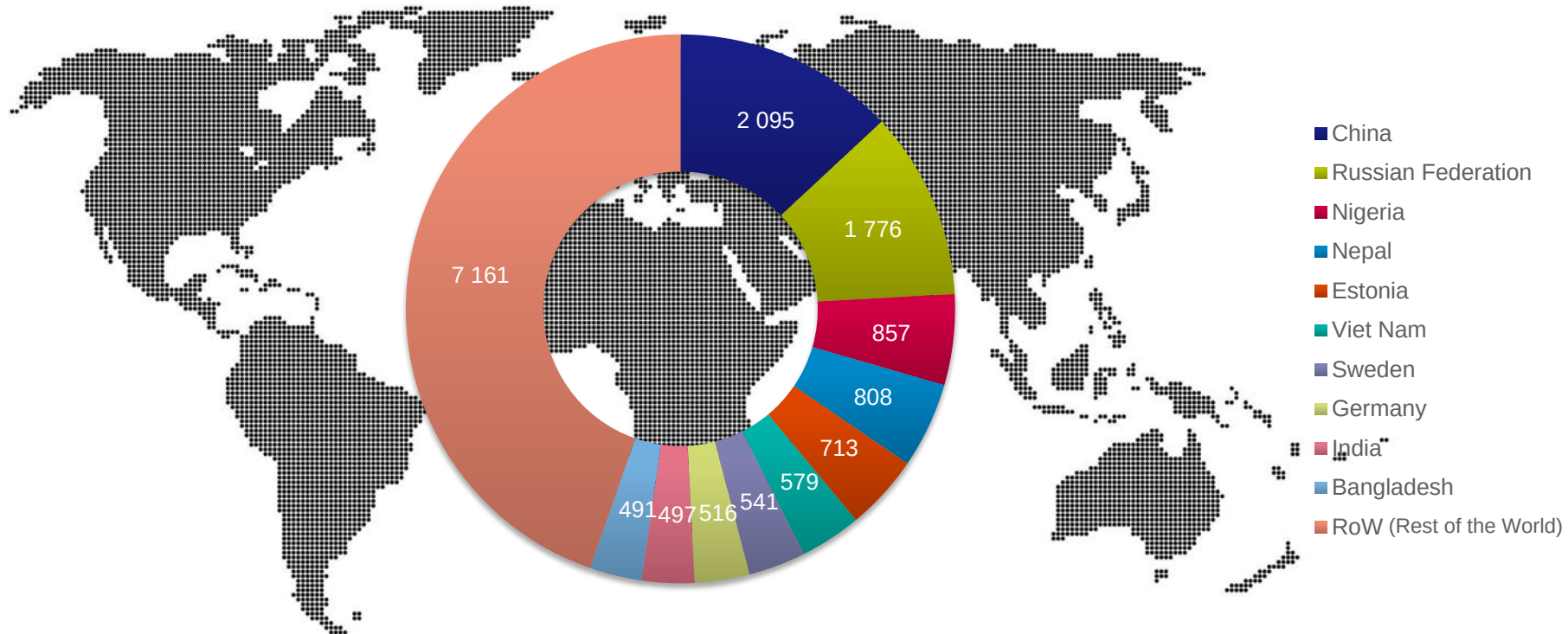
Lähde: OECD Education Statistics, Foreign/international students enrolled

Mihin suomalaiset menivät vuonna 2011?

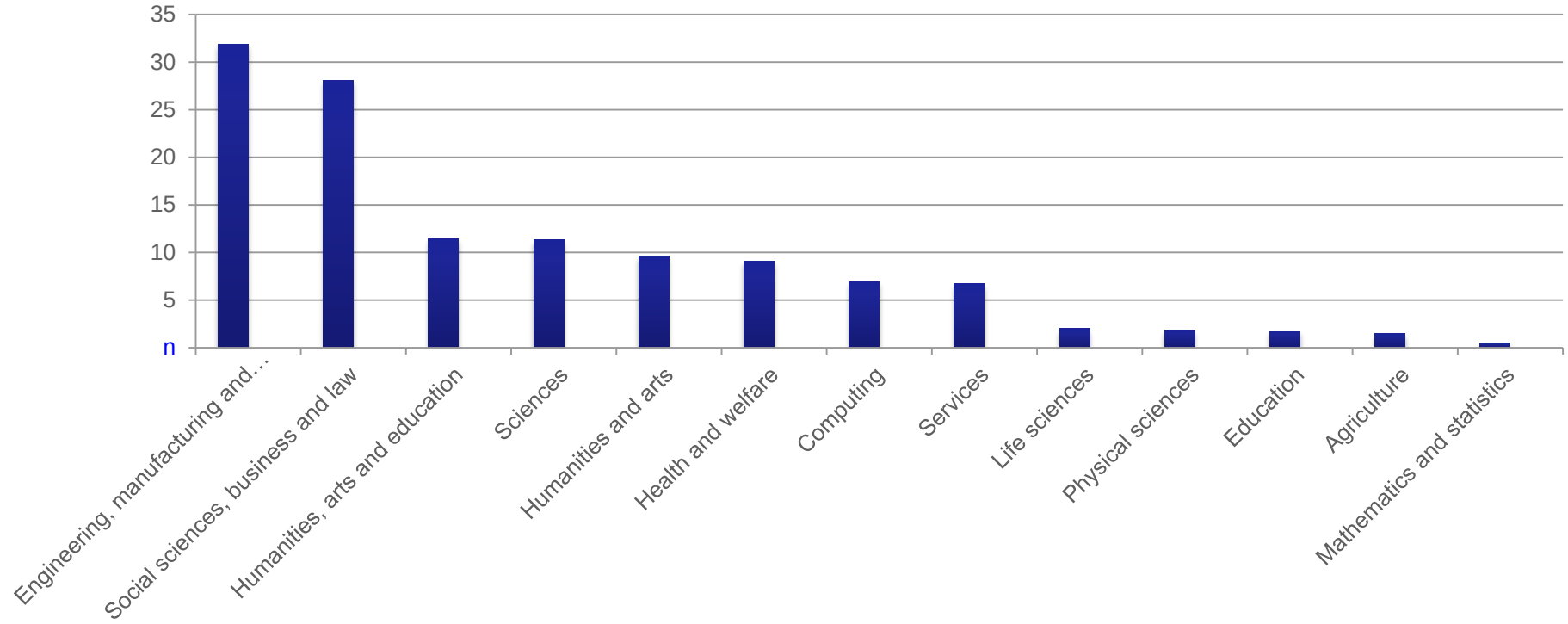
OECD Education at a Glance 2013

Mistä Suomeen tultiin vuonna 2011?

OECD Education at a Glance 2013

Suomessa opiskelevien kansainvälisten opiskelijoiden jakautuminen eri koulutusaloille vuonna 2011

Lähde: OECD Education at a Glance 2013

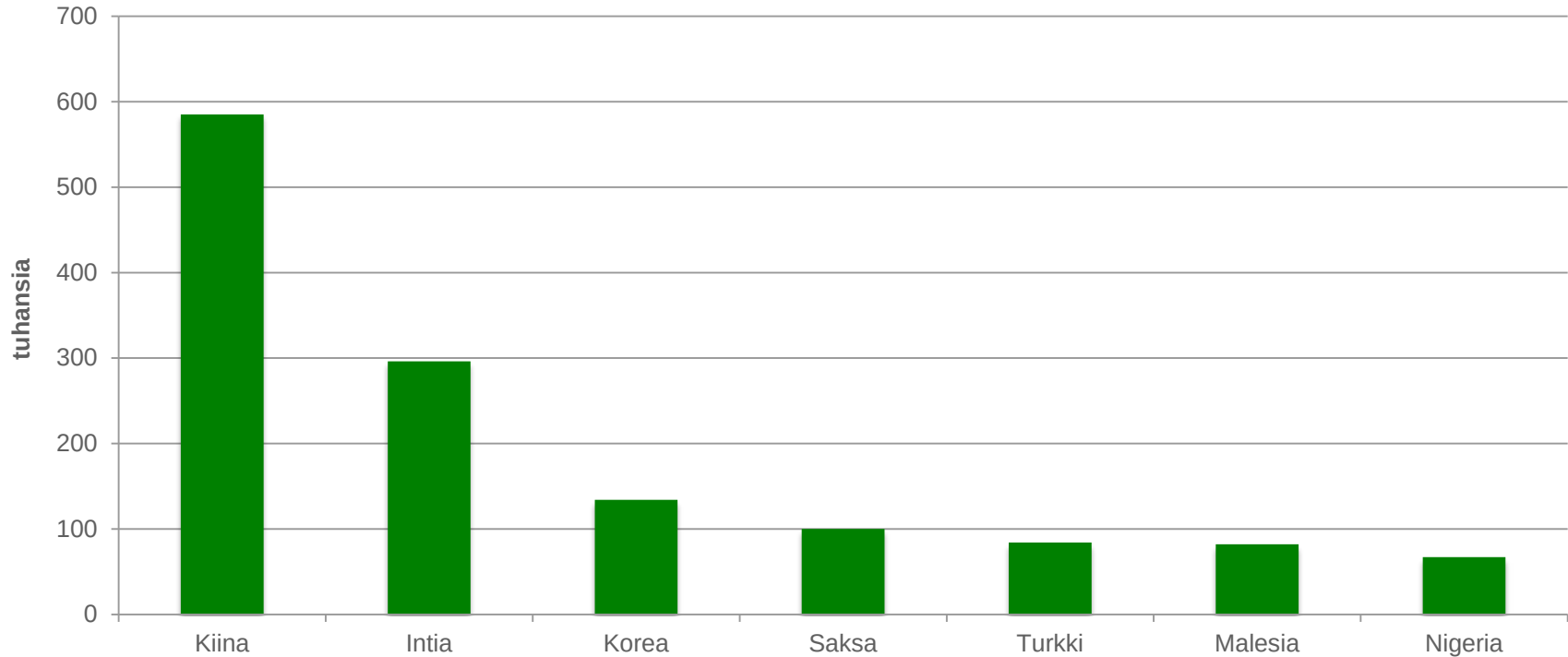
28.8.2014
30

Korkeakoulutuksen
toimintaympäristökartoitus 2014
/ Sinimaaria Ranki

Elinkeinoelämän keskusliitto

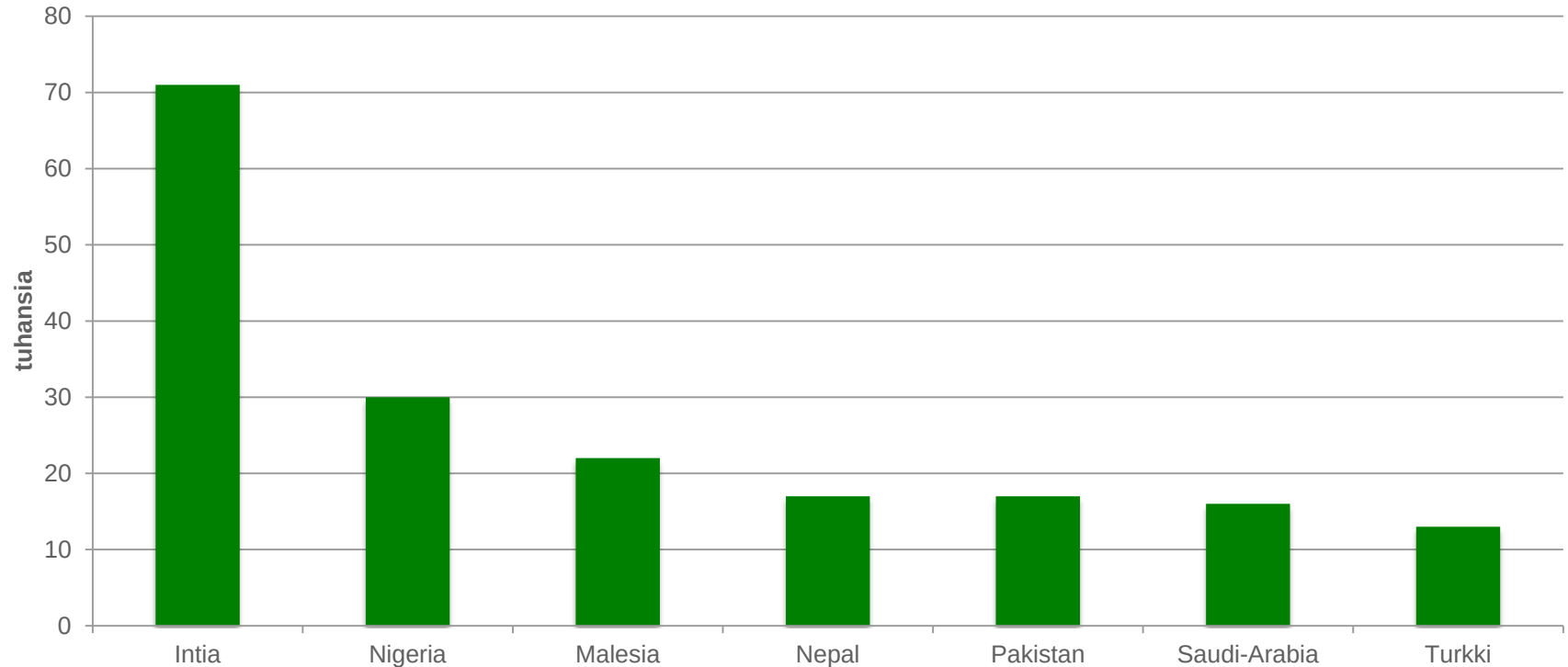

Ulkomaille lähtevien opiskelijoiden ennustetut määrät vuonna 2020

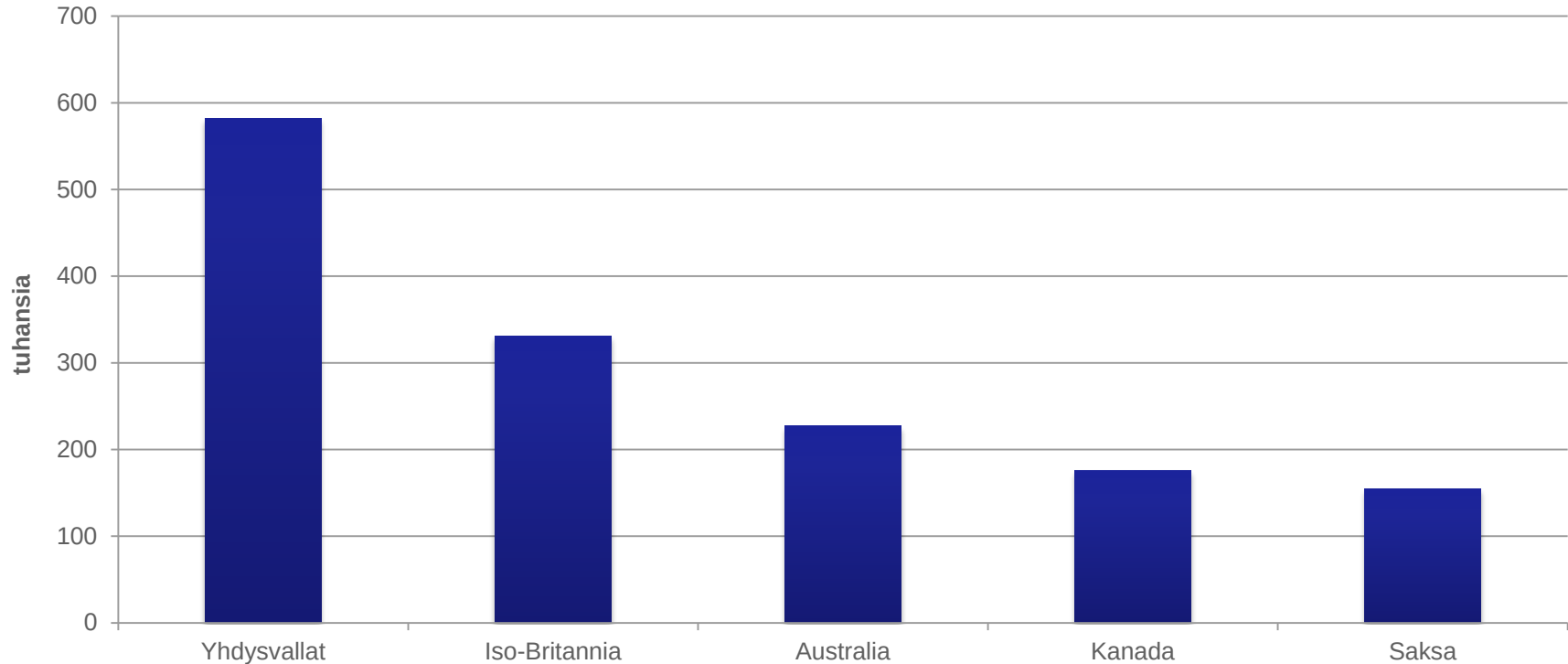
Lähde: British Council (2012): The shape of things to come: higher education global trends and emerging opportunities to 2020

Lähteiden opiskelijavirtojen ennustettu kasvu vuonna 2020

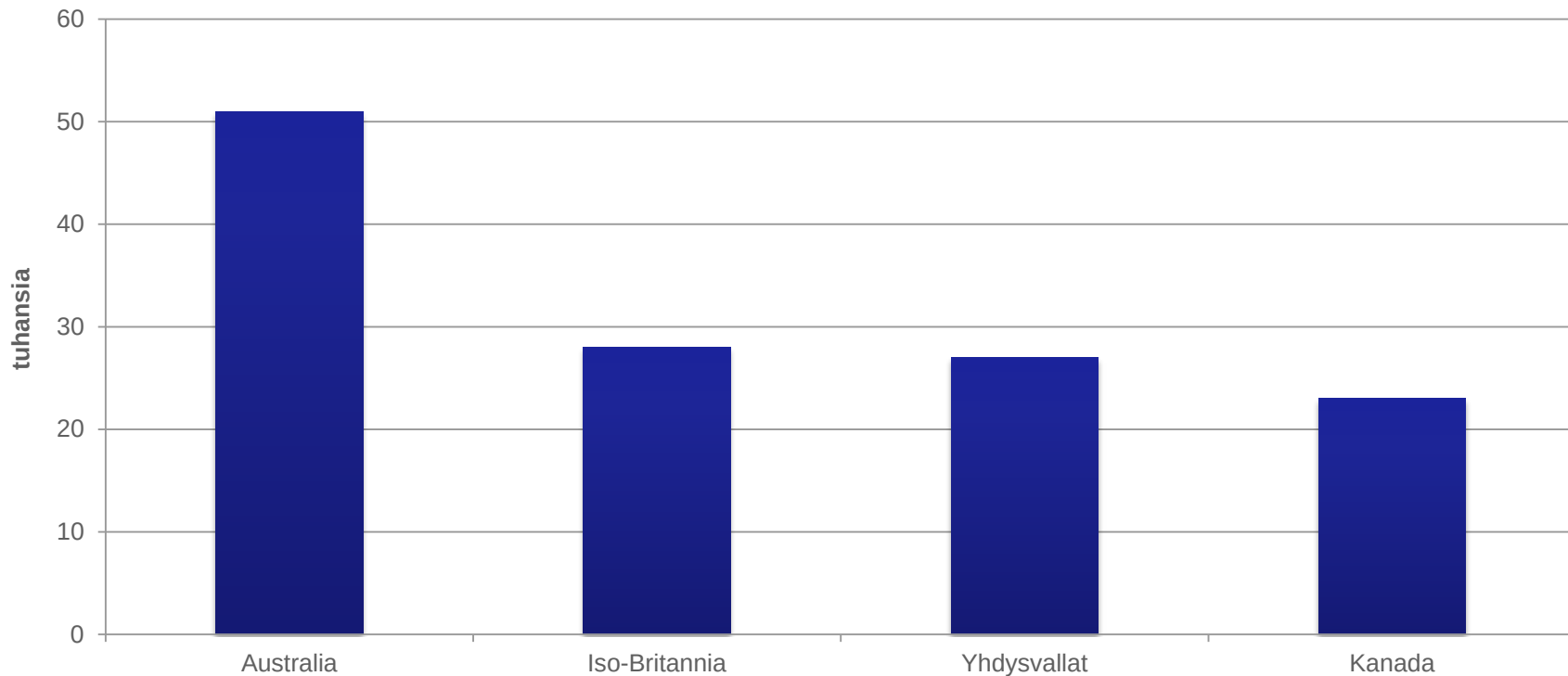
Lähde: British Council (2012): The shape of things to come: higher education global trends and emerging opportunities to 2020

Maahan tulevien opiskelijoiden ennustetut määrät vuonna 2020

Lähde: British Council (2012): The shape of things to come: higher education global trends and emerging opportunities to 2020

Maahan tulevien opiskelijavirtojen ennustettu kasvu vuonna 2020

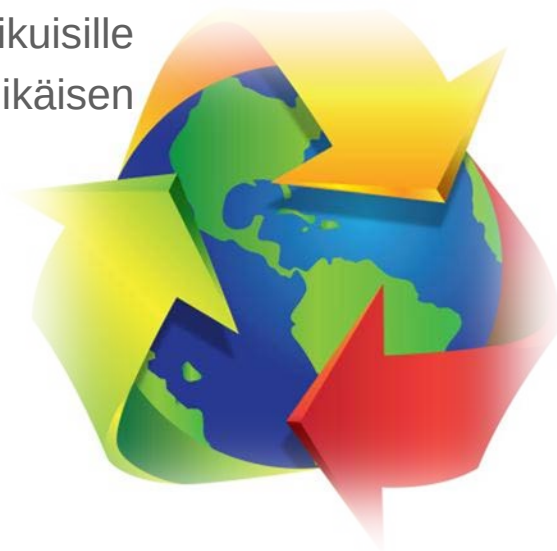

Lähde: British Council (2012): The shape of things to come: higher education global trends and emerging opportunities to 2020

Koulutus on kasvava markkina

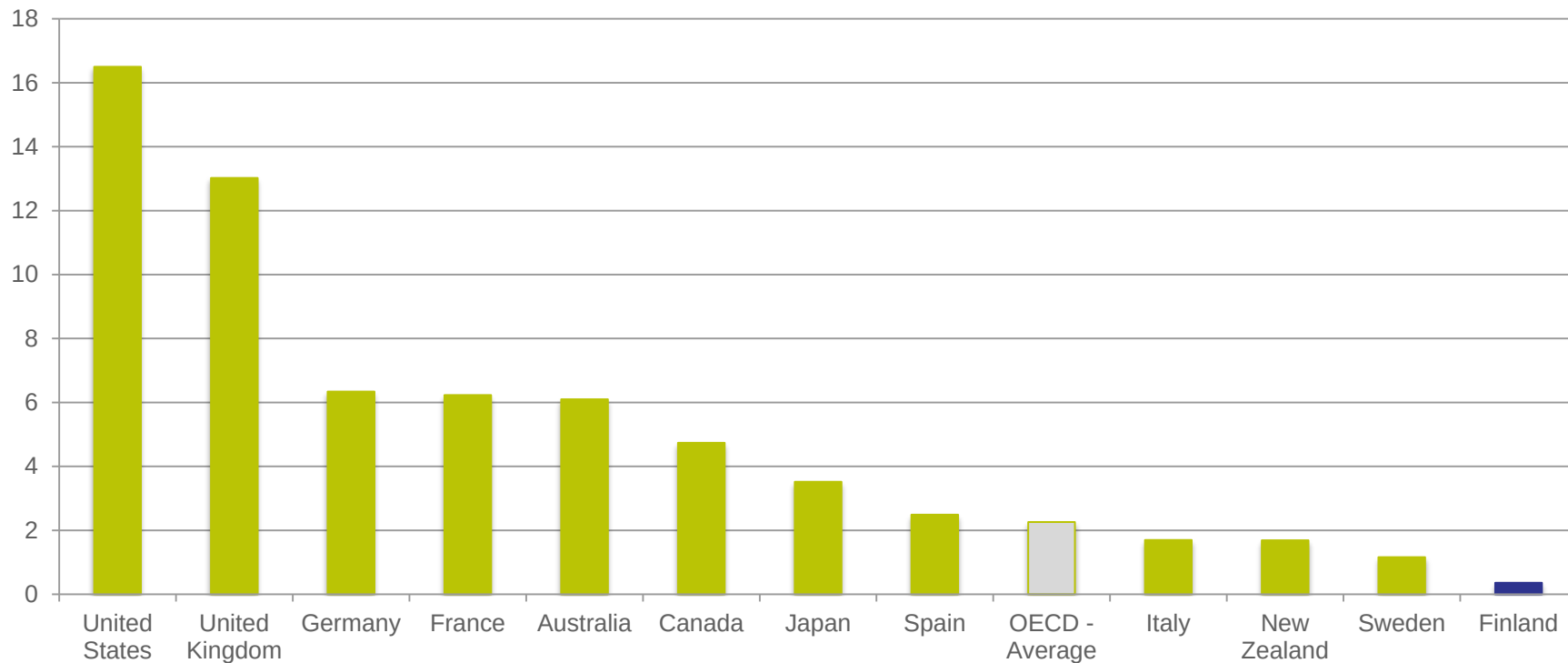
Koulutusviennin globaaleja trendejä

- Korkeakoulusektorin sääntelyn purku
- Monikansalliset koulutusyritykset
 - Pearson (UK): kirjat, digitaaliset aineistot ja teknologiat
 - Apollo Group (US): korkeakoulutusta työssä käyville aikuisille
 - Benesse Education (J): tuotteita ja palveluita koko elinikäisen oppimisen kaarella
- Valtioiden kansainvälisen koulutusviennin strategiat
- Markkinoille tulon esteet
- Laadunvarmistusjärjestelmät
- Koulutusviennin rahoitusratkaisut

International Education – Global Growth and Prosperity: An Accompanying Analytical Narrative, July 2013, HM Government; UK

Markkinaosuudet kansainvälisillä korkeakoulumarkkinoilla 2011 – kymmenen kärki sekä Suomi ja Ruotsi

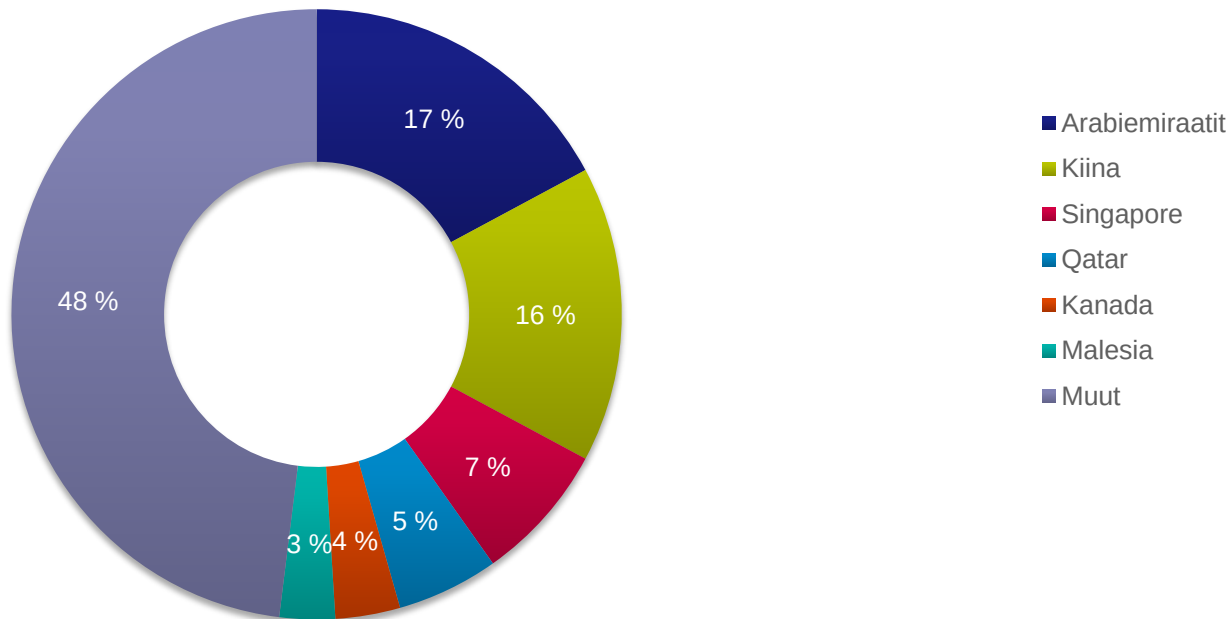
Lähde: OECD

Sytä perustaa kampus ulkomaille

- Keskinäisen ymmärryksen lisääminen yli kulttuuristen, sosiaalisten ja poliittisten rajojen
- Rekrytoida osaavia valmistuneita kohdemaasta oman maan työmarkkinoille
- Rahoituksen lähde
- Vastata korkeakoulutuksen kysyntään ja vahvistaa kohdemaan osaamispohjaa

Kinser K & Lane J (2019: "Managing the oversight of international branch campuses in higher education", Higher Education Management and Policy, Vol. 24, Nr. 3

Korkeakoulujen ulkomaisten kampusten (204 kpl) sijaintimaat vuonna 2014

Lähde: GHE Branch List

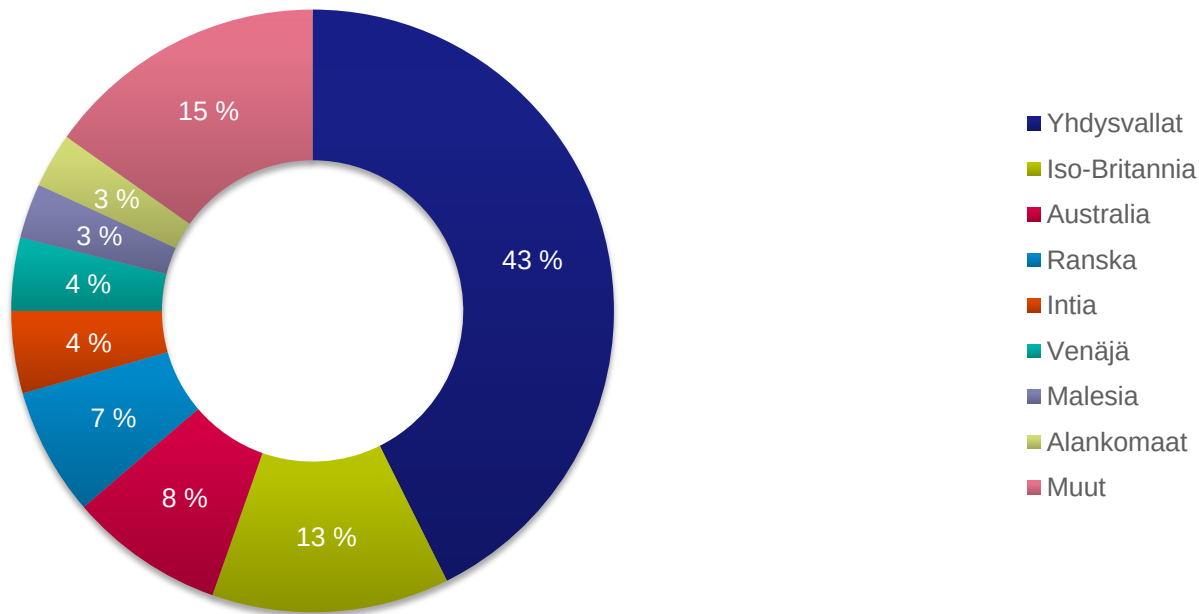
28.8.2014
39

Korkeakoulutuksen
toimintaympäristökartoitus 2014
/ Sinimaaria Ranki

Elinkeinoelämän keskusliitto

Korkeakoulujen ulkomaisten kampusten (204 kpl) lähtömaat vuonna 2014

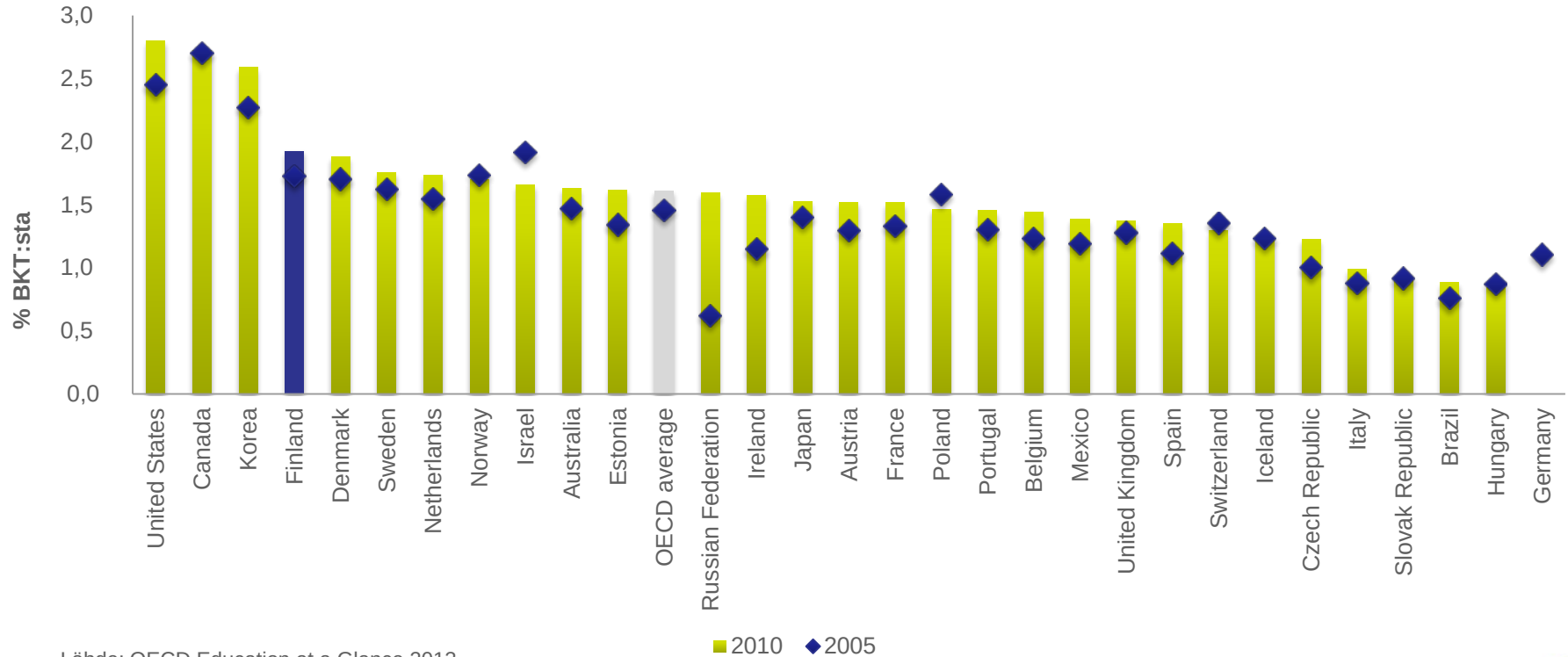
Lähde: GHE Branch List

28.8.2014
40

Korkeakoulutuksen
toimintaympäristökartoitus 2014
/ Sinimaaria Ranki

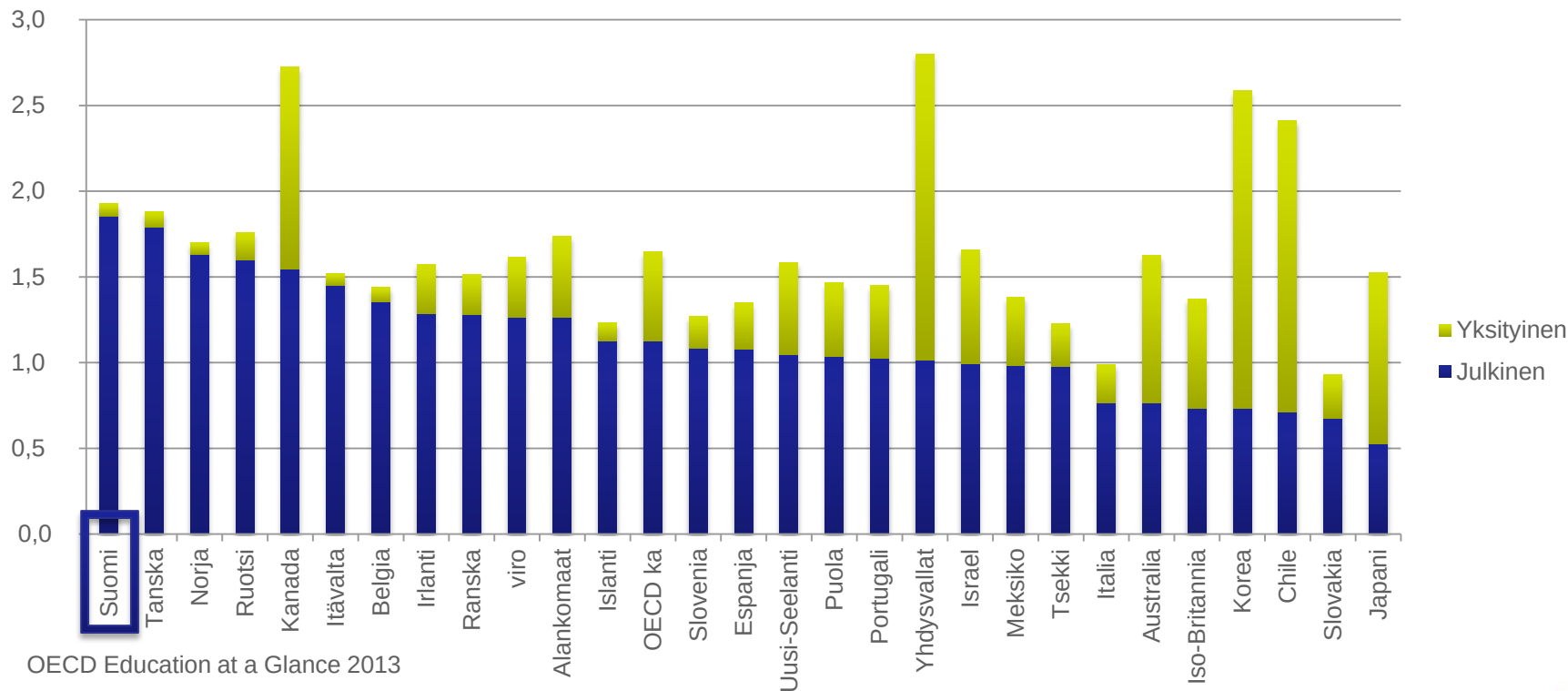
Korkeakoulutuksen rahoitus

Korkeakoulujen rahoitus suhteessa bruttokansantuotteeseen

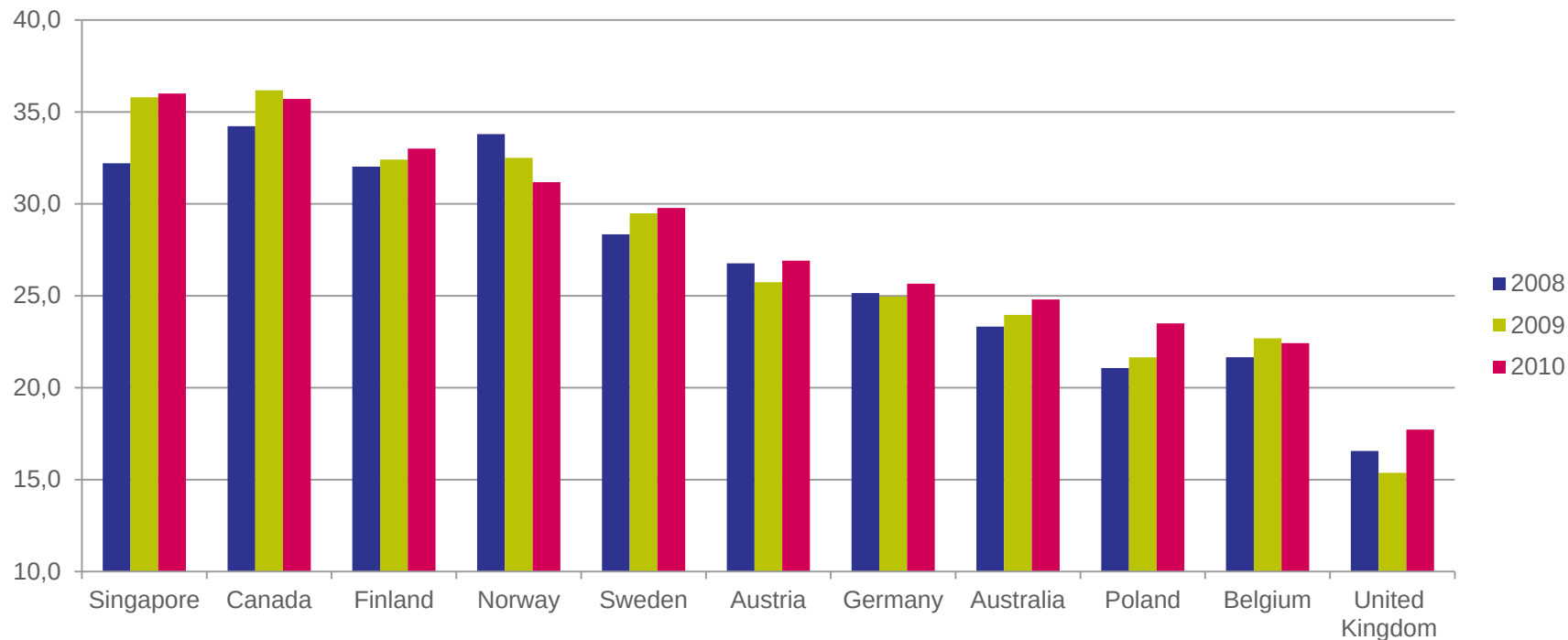
Lähde: OECD Education at a Glance 2013

Korkeakouluille suunnattu yksityinen ja julkinen rahoitus suhteessa bkt:een vuonna 2010

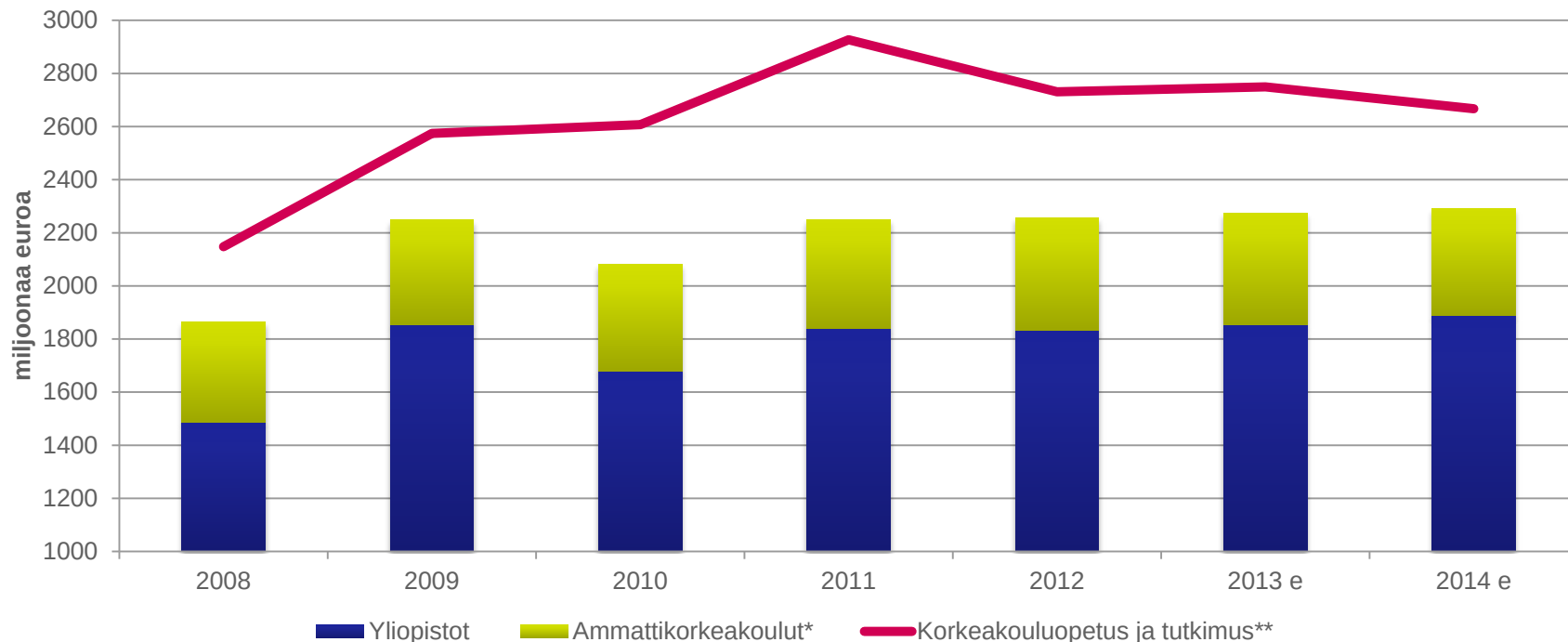
OECD Education at a Glance 2013

Korkeakoulutuksen osuus julkisesta koulutukseen suunnatusta rahoituksesta

Lähde: UNESCO Education Statistics

Korkeakoulujen perusrahoitus ja niiden opetukseen sekä tutkimukseen myönnettävä kokonaispanostus (OKM)

Lähde: Valtiovarainministeriö

28.8.2014
45

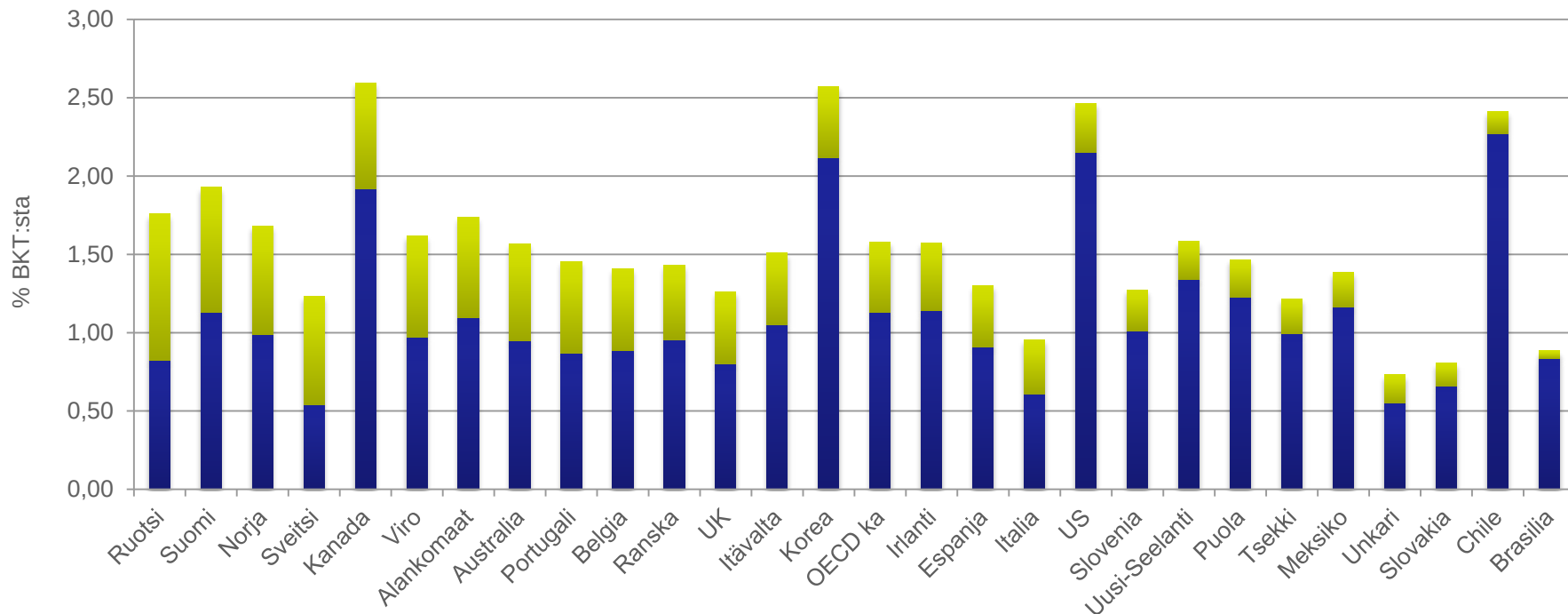
Korkeakoulutuksen
toimintaympäristökartoitus 2014
/ Sinimaaria Ranki

*Ammattikorkeakoulujen perusrahoituksesta tässä kuvattu valtion osuus on 41,89 % ja kuntien 58,11 %. Vuoden 2015 alusta rahoitus siirtyy kokonaan valtiolle. ** Sisältää lisäksi rahoituksen mm. Suomen Akatemialle ja tutkimusinfrahankeille

Elinkeinoelämän keskusliitto

Korkeakoulujen bkt:een suhteutetun rahoituksen jakautuminen koulutuksen ja tutkimuksen välillä 2010

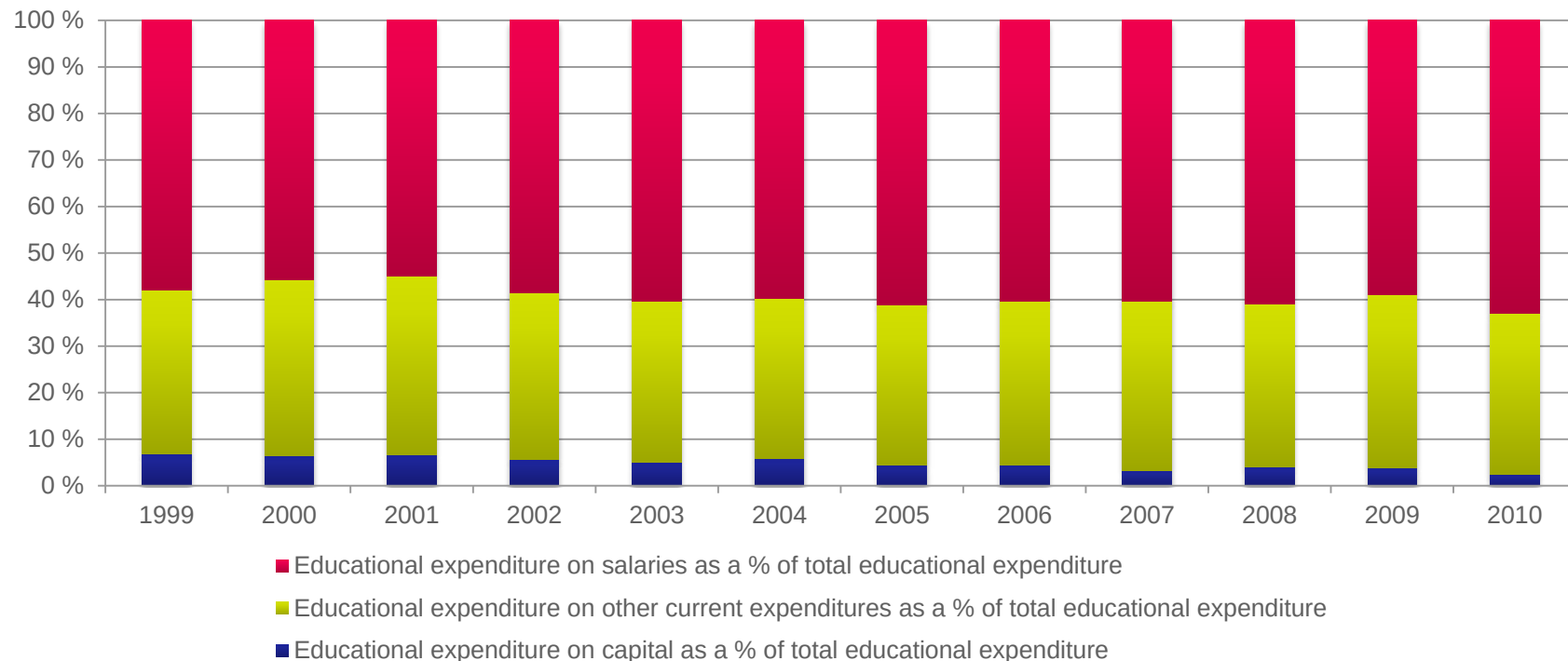

Lähde: OECD Education at a Glance 2013

■ Koulutuksen ydintominnot

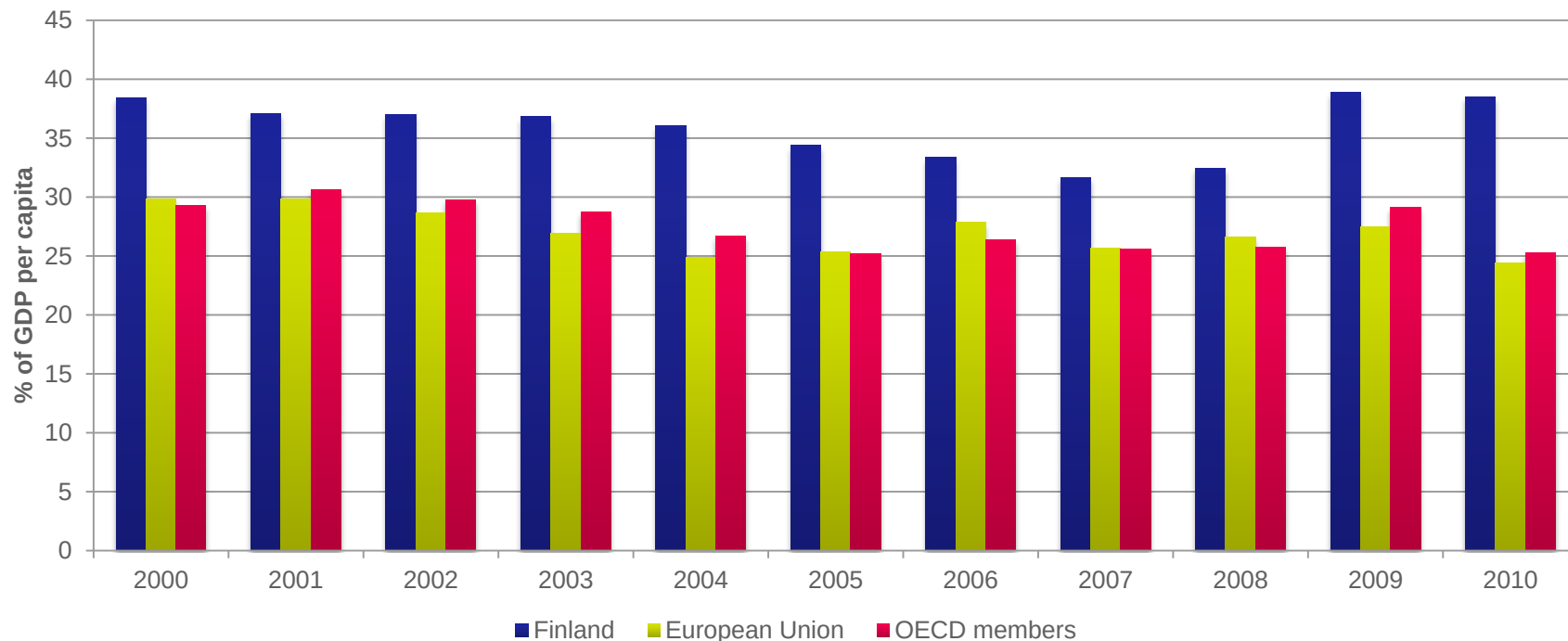
■ Tutkimus ja kehittäminen

Korkeakoulutukseen suunnatun julkisen rahoituksen jakautuminen Suomessa

Lähde: World Bank, Educational Statistics

Julkinen rahoitus korkeakouluopiskelijaa kohden, osuus asukaskohtaisesta BKT:sta

Lähde: World Bank, Education Statistics

Korkeakoulutuksen muuttuvat työtavat

Internetin käyttö maailmassa 6/2012

Alue	Väkiluku, miljoonaa(2012)	Internetin käyttäjiä, miljoonaa	Käyttäjien osuus väestöstä	Kasvu 2000-12	Tabletin käyttäjien osuus
Afrikka	1 073	4,5	15,6 %	3 607 %	7,0 %
Aasia	3 922	114	27,5 %	842 %	44,8 %
Eurooppa	820	105	63,2 %	393 %	21,5 %
Lähi-Itä	224	3,3	40,2 %	2 640 %	3,7 %
Pohjois-Amerikka	348	108	78,6 %	153 %	11,4 %
Latinalainen Amerikka	594	18	42,9 %	1 311 %	10,6 %
Australia ja Oseania	36	7,6	67,6 %	219 %	1,0 %
Maailma	7 018	361	34,3 %	566 %	100,0 %

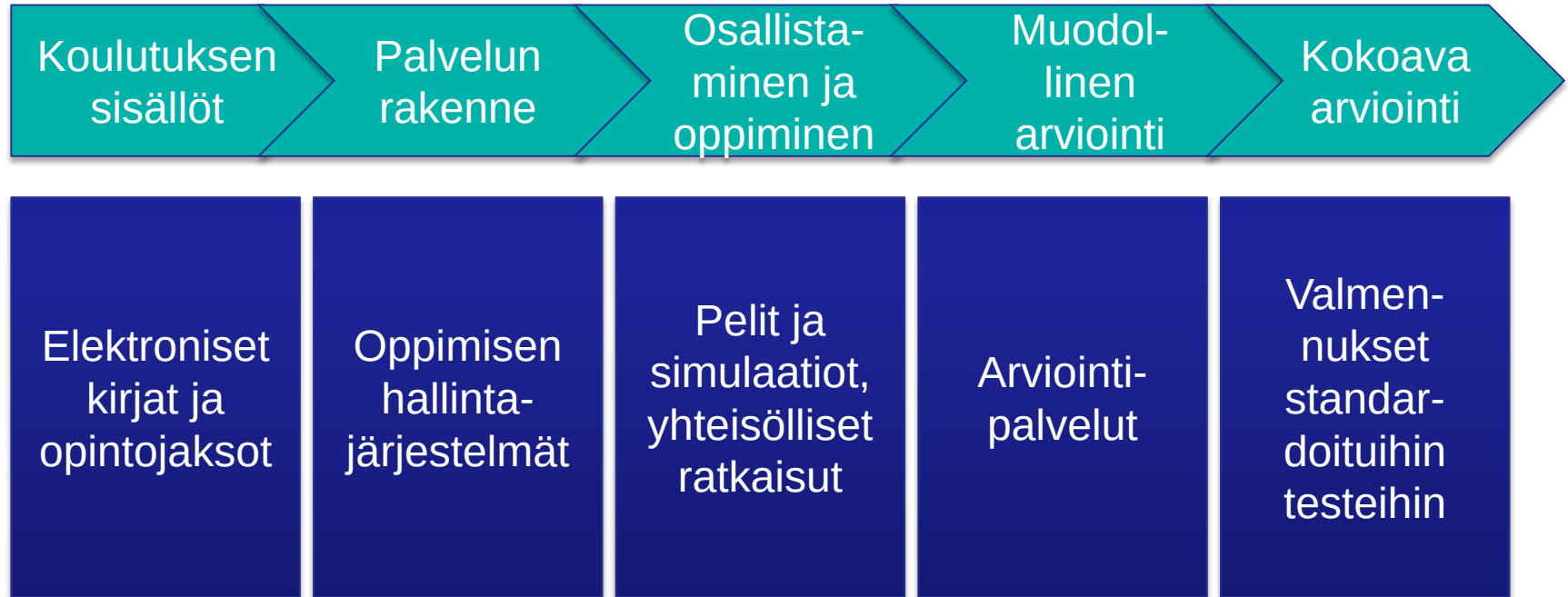
www.internetworldstats.com

Massiivisten avointen verkkokurssien alustoja (MOOCs, massive online open education)

Alusta	Kuvaus
edX	MIT:n ja Harvardin yhteinen, ilmaisia kursseja, ei opintopisteitä mutta suoritustodistuksen antamista suunnitellaan
Code Academy	Ilmaista oppia koodaamiseen
Coursera	Ilmaisia opintojaksoja 33 yliopistosta eri puolilta maailmaa
iTunes U	Ilmaisia yliopistojen, museoiden, kirjastojen ja muiden oppilaitosten luentoja
Khan Academy	Ilmaisia opintojaksoja ja ohjausta, vapaaehtoisia toimijoita
Udemy	Asiantuntijoiden laatimia kursseja, osa ilmaisia, osa maksullisia

Lisäksi yksittäisten yliopistojen kurssitarjontaa: Harvard, MIT, Yale, Duke, Stanford, Carnegie Mellon, UC Berkeley, UCLA, ...

Mobiilin oppimisen tuoteryhmittelyä (mEducation)

Lähde: McKinsey & Co (2012): Transforming learning through mEducation

Kiitos!

Lisätietoja:
Koulutuspolitiikka,
Marita Aho, marita.aho@ek.fi
Innovaatiopolitiikka,
Jari Konttinen, jari.konttinen@ek.fi
#korkeakoulutus